

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

मानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय

छिर्कन, तनहुँ

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

मानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय

छिर्कन, तनहुँ

सल्लाहकार :

भोज राज पन्थ
संरक्षण अधिकृत

लेखन तथा सम्पादन :

रेञ्जर लब गुरागाई
रेञ्जर राजन पण्डित

सम्पादन सहयोगीहरु :

रेञ्जर सुवास पोखेल
लेखापाल विनोद सिग्देल
नायब सुब्बा रामहरि खनाल

तस्विरहरु :

रेञ्जर लब गुरागाई
रेञ्जर सुवास पोखेल

आर्थिक वर्ष : २०७७/०७८

प्रकाशक : भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय, छिर्कन, तनहुँ

सर्वाधिकार : प्रकाशकमा सुरक्षित

प्रकाशन प्रति : २०० प्रति, २०७८ पौष

वेबसाइट : www.bhanubhaktazoologicalgarden.gov.np

इमेल : zoologicalgardenbhanu2018@gmail.com

मुद्रण :

सिग्मा जनरल अफसेट प्रेस
सानेपा, साँचल, ललितपुर
फोन: ०१-५५५४०२९

मेरो भनाई

वन्यजन्तु तथा वनस्पतिहरु लगायत सम्पूर्ण जैविक विविधता यस धर्तीका अनुपम उपहार हुन । यिनिहरुको दिगो संरक्षण र व्यवस्थापन गरी भावी सन्ततीलाई हस्तान्तरण गर्नु हामी सबैको कर्तव्य हो । नेपाल विश्व मानचित्रमा सानो देश भएतापनि जैविक विविधताको हिसाबले धनी देशको रूपमा चिनिन्छ । जैविक विविधता संरक्षण गर्न नेपाल सरकारले समय समयमा विभिन्न नीतिहरु अवलम्बन गर्दै आएको छ ।

यसै सन्दर्भमा स्व-स्थानीय (In-situ) र पर-स्थानीय (Ex-situ) वन्यजन्तुको संरक्षण गर्न, वन्यजन्तुको संरक्षण मार्फत आमोद-प्रमोद र संरक्षण शिक्षा प्रदान गर्न, वन्यजन्तुको वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान गर्न, पर्या-पर्यटन प्रवर्धन गरी स्थानीय जनताको जीवनस्तर उकास्न र घाईते तथा टुहुरा वन्यजन्तुको उद्धार र व्यवस्थापन गर्ने मूल उद्देश्यका साथ मिति २०७३/१०/२० गतेको नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णयानुसार मिति २०७४/१/१८ गते नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तनहुँ जिल्ला व्यास नगरपालिकाको वडा नं. ११ र १२ तथा भानु नगरपालिकाको वडा नं. ५ र ६ मा रहेका सामुदायिक वन, कबुलियती वन, सरकारद्वारा व्यवस्थित राष्ट्रिय वनको आंशिक क्षेत्र तथा सो क्षेत्रभित्र रहेका व्यक्तिको निजी जग्गालाई समेत समेटी कूल ४२५ हेक्टर क्षेत्रफलसहित भानुभक्त प्राणी उद्यानको घोषणा भएको हो । भानुभक्त प्राणी उद्यानको घोषणासँगै तनहुँ जिल्लाको व्यास नगरपालिका-१२, छिर्कनमा अस्थायी रूपमा कार्यालय स्थापना गरी कार्य सञ्चालन गरिएकोमा हाल आफ्नै कार्यालय भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सोही कार्यालय भवनबाट सेवा सञ्चालन गर्दै आएका छौं । साथै कर्मचारी आवास भवन, भ्यू-टावर, वनपथ, गोरेटो बाटो निर्माण, तारवार लगायतका भौतिक पूर्वाधारका कार्य तथा स्थानीयस्तरमा वन डढेलो व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षणसम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रम निरन्तर रूपमा हुँदै आएका छन् । प्राणी उद्यानको क्षेत्रभित्र रहेका निजी जग्गा अधिग्रहण र मुआब्जा वितरणको लागि आवश्यक कार्य भईरहेको छ ।

यस प्रतिवेदन मार्फत आ.व. २०७७/०७८ मा यस कार्यालयबाट सञ्चालन गरिएका कार्यक्रम तथा कार्यालयसँग सम्बन्धित अन्य जानकारीमूलक विवरणहरु सर्वसाधारण, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु, अध्ययन अनुसन्धानकर्ता लगायत सम्पूर्ण पाठकवर्गहरुलाई लाभदायक हुने विश्वास लिएको छु । वार्षिक कार्यक्रम सम्पन्न गर्न तथा निजी जग्गा अधिग्रहण र मुआब्जा वितरणको सम्बन्धमा प्रत्यक्ष/परोक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण व्यक्तिहरु, संस्थाहरु, निर्माण व्यवसायीहरु र कर्मचारीहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै आगामी दिनमा पनि यस प्राणी उद्यानको उद्देश्य प्राप्तीका लागि सरोकारवाला सबै महानुभावहरु र संस्थाहरुबाट निरन्तर सहयोग र शुभेच्छाको अपेक्षा गर्दछु ।

अन्त्यमा, यस वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निभाउनु हुने रेञ्जर लव गुरागाई, रेञ्जर सुवास पोखेल, रेञ्जर राजन पण्डित, लेखापाल विनोद सिग्देल, ना.सु. रामहरि खनाल र सहयोगी कर्मचारीहरुलाई धेरै धेरै धन्यवाद दिदै यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएका विषयवस्तु र प्रकाशनको क्रममा रहेका कमि कमजोरी र भाषागत त्रुटिहरुलाई पाठकवर्गहरुले औंल्याई दिनु भएमा आगामी प्रकाशनहरुमा सुधार गर्न सहयोग पुग्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

भोज राज पन्थ
संरक्षण अधिकृत

विषय-सूची

अध्याय १. भानुभक्त प्राणी उद्यानको परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ भानुभक्त प्राणी उद्यानको संक्षिप्त जानकारी	१
१.३ दूरदृष्टि, गन्तव्य, तथा उद्देश्य	२
१.४ नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थाहरु	३
१.५ अवस्थिति र भू-उपयोग	३
१.६ सम्भावना र अवसर	५
अध्याय २. जैविक विविधता	६
अध्याय ३. आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सञ्चालित वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति	७
३.१ फेन्सिङ्ग निर्माण कार्य	७
३.२ कार्यालय भवन निर्माण	८
३.३ कार्यालय परिसर सुधार	८
३.४ होल्डिङ्ग केज निर्माण	८
३.५ शौचालय निर्माण	८
३.६ मोटर ग्यारेज निर्माण	८
३.७ प्रवेशद्वार निर्माण	९
३.८ खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	९
३.९ होर्डिङ्ग बोर्ड निर्माण	९
३.१० साइनबोर्ड/सूचना बोर्ड निर्माण	९
३.११ डहेलो नियन्त्रण उपकरण खरिद	१०
३.१२ अध्ययन अनुसन्धान	१०
३.१३ जनचेतना अभिवृद्धि तथा सीप विकास कार्यक्रम	१०
३.१३.१ संरक्षणसम्बन्धी स्कूल कार्यक्रम	१०
३.१३.२ वन डहेलो सचेतना तालीम	११
३.१३.३ गाउँ वस्ती नजिक डहेलो जोखिमयुक्त वन क्षेत्रको व्यवस्थापन	११
३.१३.४ सेना, प्रहरी, प्रशासन र नागरिक समाजसँगको सहकार्यमा डहेलो नियन्त्रण	११
३.१३.५ सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक	१२
३.१३.६ वन्यजन्तु सप्ताह	१२

अध्याय ४. विविध	१३
४.१ कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि	१३
४.२ अनुगमन, निरिक्षण तथा अवलोकन	१३
४.३ गुरुयोजना र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन	१३
४.४ राजश्व संकलन र बेरुजु फछौट	१३
४.५ रोजगारी सिर्जना	१३
४.६ कार्यालयको सांगठनिक संरचना र कर्मचारी व्यवस्थापन	१४
४.७ कर्मचारी स्वागत तथा विदाई	१४
४.८ जग्गा प्राप्तीसम्बन्धी कार्य	१४

अनुसूचीहरु	१५
अनुसूची-१ नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भानुभक्त प्राणी उद्यानको चारकिल्ला	१५
अनुसूची-२ भानुभक्त प्राणी उद्यानको लागि स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी विवरण र पदपूर्तिको अवस्था	१६
अनुसूची-३ आ.व. २०७७/०७८ मा भानुभक्त प्राणी उद्यान भ्रमण गर्ने विशिष्ट व्यक्तिहरुको विवरण	१७
अनुसूची-४ भानुभक्त प्राणी उद्यानको आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति विवरण	१८
अनुसूची-५ मुआब्जा वितरणको प्रयोजनार्थ संकलित भानुभक्त प्राणी उद्यानको सिमाना (क्षेत्र) भित्र पर्ने जग्गाहरुको विवरण	२१
अनुसूची-६ भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाईने स्तनधारी वन्यजन्तुको विवरण	३१
अनुसूची-७ भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाइएका चराहरुको विवरण	३२
अनुसूची-८ भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाइने उभयचर र सरिसृप जीवको विवरण	३७
अनुसूची-९ भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण	३७

तालिका

तालिका-१ उद्यानमा आंशिक रूपमा समेटिएका सामुदायिक वनको विवरण	४
तालिका-२ उद्यानमा आंशिक रूपमा समेटिएका कबुलियती वनहरु एवं खोलानाला, ऐलानी जग्गा तथा राष्ट्रिय वन तथा निजी जग्गाको क्षेत्रफल विवरण	५
तालिका-३ प्राणी उद्यान आसपासमा पाईने वन्यजन्तु तथा वनस्पति प्रजातीहरु	६
तालिका-४ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति	७
तालिका-५ सरुवासम्बन्धी विवरण	१४

अध्याय-१

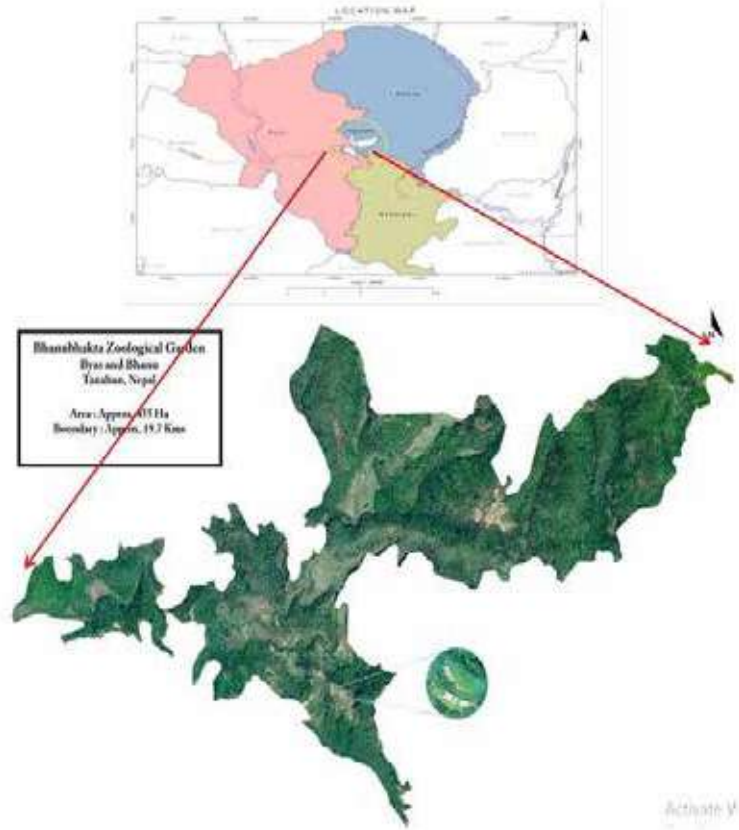
भानुभक्त प्राणी उद्यानको परिचय

१.१ पृष्ठभूमि :

वन क्षेत्रमा भएको खण्डिकरण, क्षयीकरण र विनास, अधिक उपयोग, डढेलो, अतिक्रमण, वातावरणीय प्रदूषण, जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक प्रभाव जस्ता जोखिमहरूको कारणले कतिपय वन्यजन्तुका प्रजातीहरू लोप भएका छन् भने कतिपय लोप हुने अवस्थामा पुगेका छन् । वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र समग्र जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्द्धन, सदुपयोग र व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारले नीतिगत, कानूनी, संरचनागत र मानवीय श्रोत एवं साधन व्यवस्थापनका प्रयासहरू गर्दै आएको छ । खासगरी स्व-स्थानीय (In-situ Conservation) संरक्षणको लागि राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, संरक्षण क्षेत्रको स्थापना र व्यवस्थापन गर्दै वन्यजन्तु संरक्षणबाट वातावरणीय सन्तुलन तथा आर्थिक विकासका लागि नेपाल सरकारबाट फरक फरक व्यवस्थापकीय पद्धती अवलम्बन गरी अनवरत रूपमा समयानुकूल प्रयासहरू गर्दै आएको छ । यसका अतिरिक्त नेपाल सरकारबाट वन र वन्यजन्तु संरक्षणसम्बन्धी शिक्षा दिनका लागि जैविक विविधता र यसको महत्व बारेमा प्रचारप्रसार, अध्ययन अनुसन्धान, टुहुरा तथा घाइते वन्यजन्तुको व्यवस्थापन हुँदै आएको छ भने वंशाणुगत विविधताको संरक्षणको लागि चिडियाखाना, प्रजनन केन्द्र र प्राणी उद्यान स्थापना र सञ्चालनबाट पर-स्थानीय संरक्षणका (Ex-situ Conservation) प्रयास गर्दै आएको छ ।

१.२ भानुभक्त प्राणी उद्यानको संक्षिप्त जानकारी :

आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को बजेट वक्तव्यमा नेपालको सातवटै प्रदेशमा प्रदेशस्तरीय प्राणी उद्यान स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने उल्लेख भएको थियो । बजेटलाई कार्यान्वयन गर्ने क्रममा तनहुँ जिल्लाको २७°५९'१८.३५" अक्षांश र ८४°२१'१३.३३" देशान्तरमा घाँसीकुवा स्थित साविक घाँसीकुवा, वरभञ्ज्याङ्ग (हाल व्यास न.पा. वडा नं. ११, १२ र भानु न.पा. वडा नं. ५, ६) आसपासका ८ वटा सामुदायिक वनको आंशिक क्षेत्र, ५ वटा कबुलियती वन, निजी आवादी, तथा खोलानाला, ऐलानी, पर्ति र राष्ट्रिय वनको केही भागलाई समेटि जम्मा ४२५ हेक्टर क्षेत्रफलको भू-भागलाई मिति २०७३/१०/२० मा नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्)को निर्णयानुसार भानुभक्त प्राणी उद्यानको घोषणा भई मिति २०७४/१/१८ गते नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी स्थापना भएको हो । उद्यानको चारकिल्ला अनुसूची-१ मा समावेश गरिएको छ ।

भानुभक्त प्राणी उद्यानको अवस्थिति नक्सा

भानुभक्त प्राणी उद्यानको संक्षिप्त विवरण :

- स्थापना :-** मिति २०७३/१०/२० गते नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को निर्णय र मिति २०७४/०१/१८ गतेको नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित ।
- स्थान :-** तनहुँ जिल्ला भानु नगरपालिका वडा नं. ५ र ६ र व्यास नगरपालिका वडा नं. ११ र १२, गण्डकी प्रदेश, तनहुँ, नेपाल ।
- क्षेत्रफल :-** ४२५ हेक्टर ।
- भू-उपयोगिता :-** २९.३६ हेक्टर खेतीयोग्य जमिन, २३.६४ हेक्टर खोलानाला क्षेत्र, ३५६ हेक्टर वनक्षेत्र, अन्य १६ हेक्टर
- उद्यानमा समावेश गरिएको वन :-** ८ वटा सामुदायिक वनका आंशिक क्षेत्र तथा ५ वटा कबुलियती वनको आंशिक क्षेत्र ।
- मुख्य वनस्पति :-** साल, साज, कटुस, चिलाउने आदी ।
- मुख्य वन्यजन्तु :-** चितुवा, रतुवा, स्याल, खरायो, वन बिरालो, रातो बादर, लंगुर बाँदर आदी ।
- जलवायु :-** उष्ण देखी समशितोष्ण ।
- विशेषता :-**
- पृथ्वी राजमार्गसँग सडक सञ्जालमा जोडिएको कारण सहज पहुँच,
  - वन्यजन्तुलाई आवश्यक पर्ने पानीको लागि प्रशस्त मुहानहरु भएको,
  - जलवायु तथा भौगोलिक विविधता रहेको,
  - पोखरा, बन्दिपुर, लुम्बिनी र चितवन जस्ता पर्यटकीय क्षेत्रसँग जोडिएको,
  - धार्मिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक रूपमा महत्वपूर्ण क्षेत्र रहेको ।

१.३ दूरदृष्टि, गन्तव्य तथा उद्देश्यहरु :

● दूरदृष्टि

वन्यजन्तुको पर-स्थानीय संरक्षण (Ex-situ Conservation) मार्फत आमोद-प्रमोदलाई बढावा दिई स्थानीयस्तरमा रोजगारीहरु श्रृजना गरी राष्ट्रिय सम्बृद्धि हासिल गर्न टेवा पुऱ्याउने ।

● गन्तव्य

स्थानीय र राष्ट्रिय सम्बृद्धिमा टेवा पुऱ्याउनको लागि नेपालका रैथाने वा गैर-रैथाने वन्यजन्तुसहितको उद्यानको स्थापना र सञ्चालन ।

● उद्देश्यहरु

१. नेपालका रैथाने र गैर-रैथाने वन्यजन्तुको संरक्षण गर्नु ।
२. वन्यजन्तु संरक्षण मार्फत आमोद-प्रमोद प्रदान र संरक्षण शिक्षा प्रदान गर्नु ।

३. वन्यजन्तुको वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान गर्नु ।
४. पर्या-पर्यटन प्रवर्धन गरी स्थानीय जनताको जीवनस्तर वृद्धि गर्न टेवा पुऱ्याउनु ।
५. घाइते र टुहुरा वन्यजन्तुको उद्धार र व्यवस्थापन गर्नु ।

१.४ नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थाहरु :

● तत्कालिन वन नीति २०७१

वन नीति २०७१ को नीति २ मा “जैविक विविधता र श्रोतको संरक्षण लगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्ने” भनी उल्लेख भएको छ । सो नीति अर्न्तगतका कार्यनीतिहरुमा वन्यजन्तु संरक्षणको लागि देहायको कार्यक्रमहरु रहेका छन् ।

- संकटापन्न, दुर्लभ, लोपोन्मुख वनस्पति र वन्यजन्तुको स्व-स्थानीय र पर-स्थानीय संरक्षण गरिनेछ ।
- चिडियाखानाको स्थापना एवं विस्तार गरिनेछ ।

● वन नीति २०७५

वन नीति २०७५ मा निम्न नीतिमा “राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र, मध्यवर्ती क्षेत्र, संरक्षित वन, सिमसार क्षेत्र, प्राणी उद्यान, वनस्पति उद्यान लगायत सबै संरक्षित क्षेत्रहरुलाई पर्यापर्यटनको आधारको रूपमा प्रवर्धन र विकास गरिनेछ” र “दुर्लभ, लोपोन्मुख र संरक्षित लगायत वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको स्व-स्थानीय र परस्थानीय संरक्षण र व्यवस्थापन गरिने छ” भनी उल्लेख भएको छ ।

● राष्ट्रिय जैविक विविधता रणनीति तथा कार्य योजना (सन् २०१४-२०२०)

यस रणनीति तथा कार्ययोजनाको सिद्धान्त ३ मा “स्व-स्थानीय तथा पर-स्थानीय संरक्षण मार्फत जैविक विविधता संरक्षण गर्ने” भनी उल्लेख भएको छ ।

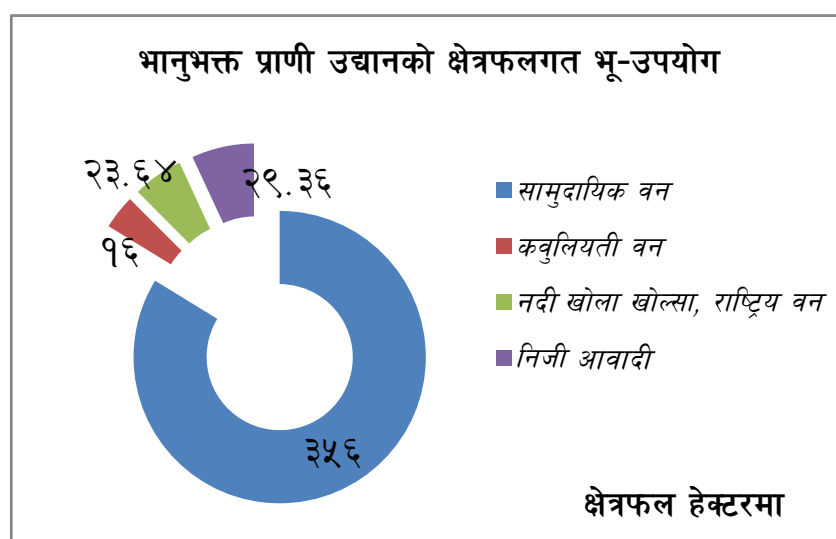
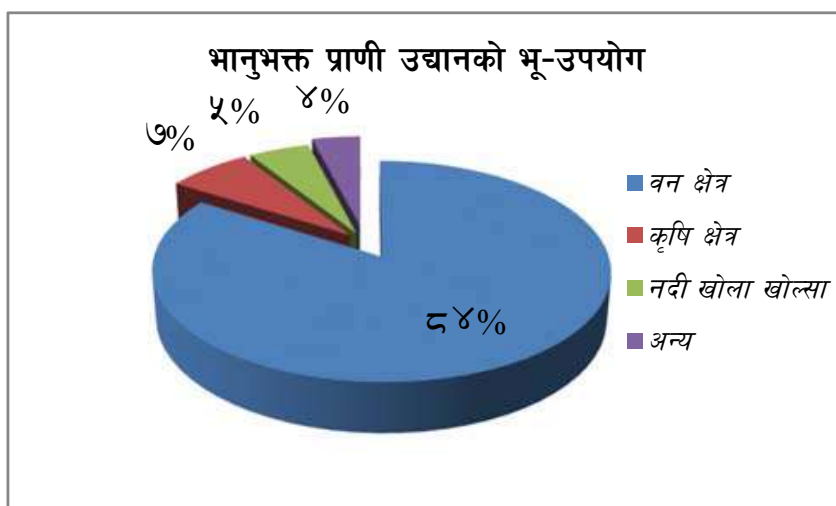
यस कार्ययोजनाका १६ वटा विशेष रणनीति तथा प्राथमिक कार्यक्षेत्र मध्ये प्रजाती तथा वंशाणुगत विविधता संरक्षण प्रवर्धन अर्न्तगत “लोपोन्मुख वन्यजन्तुको संरक्षणका लागि पर-स्थानीय संरक्षणलाई सुदृढ गर्दै कम्तिमा २ नयाँ चिडियाखाना उचित क्षेत्रमा स्थापना गर्ने” भनी उल्लेख भएको छ ।

● राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९

यस ऐनको दफा २ को परिभाषाको खण्ड (च२) मा “चिडियाखाना ” भन्नाले संरक्षण शिक्षा, मनोरञ्जन, प्रजनन, वंशाणु श्रोतको संरक्षण, अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्ने उद्देश्यले जीवजन्तुहरु परस्थानमा प्रदर्शनीमा राखी व्यवस्थापन गरिएको स्थान सम्भन्नुपर्छ र सो शब्दले अर्न्तराष्ट्रिय प्रचलन अनुसार स्थापना गरिने प्राणी उद्यान (जुलोजिकल गार्डेन) लाई समेत जनाउँछ” भनी उल्लेख भएको छ । सोही ऐनको दफा (१५ग) मा “चिडियाखाना, वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र तथा वन्यजन्तु अस्पताल स्थापना गर्न सकिने” सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

१.५ अवस्थिति र भू-उपयोग:

यस प्राणी उद्यानले तनहुँ जिल्लाको व्यास न.पा.र भानु न.पा.का साविकको ८ वटा सामुदायिक वन क्षेत्रको आंशिक भागको ३५६ हेक्टर, ५ वटा कबुलियती वन क्षेत्रको आंशिक भागको १६ हेक्टर, खोलानाला, ऐलानी जग्गा तथा राष्ट्रिय वनको २३.६४ हेक्टर र निजी आवादी जग्गाको २९.३६ हेक्टर गरी जम्मा ४२५ हेक्टर क्षेत्रफल समेटेको छ । जस अनुसार यस प्राणी उद्यानमा ८४% वन क्षेत्र, ७% कृषि क्षेत्र, ५% नदी, खोला, खोल्सा र ४% अन्य क्षेत्र रहेको छ ।

आंशिक रूपमा समेटिएका सामुदायिक वन, कबुलियती वन र राष्ट्रिय वनहरूको विवरण तालिका १ र २ मा र निजी जग्गाको विवरण अनुसूची-६ मा समावेश गरिएको छ।

तालिका-१ : उद्यानमा आंशिक रूपमा समेटिएका सामुदायिक वनको विवरण :-

क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	पालिङ्ग	साविक घाँसीकुवा-४, ७ हाल व्यास न.पा.११	४५	
२	काली	साविक घाँसीकुवा-८ हाल व्यास न.पा.१२	४२	
३	धारापानी	साविक घाँसीकुवा-६ हाल व्यास न.पा.११	२६	
४	पातालडाँडा	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-६,७, हाल भानु न.पा.-५	७३	
५	आमडाँडा गिद्धेवास	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-२, हाल भानु न.पा.-५	४२	
६	कोटकालिका	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-३, हाल भानु-५	४५	
७	गैह्राथोक	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-८, हाल भानु न.पा.-६	१३	
८	मान्द्रेकालिका	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-९, हाल भानु न.पा.-६	७०	
	उल्लेखित आठ वटा सामुदायिक वनहरूको भानुभक्त प्राणी उद्यानमा समावेश भएको क्षेत्रफल जम्मा		३५६	

तालिका-२ : उद्यानमा आंशिक रूपमा समेटिएका कबुलियती वनहरु एवं खोलानाला, ऐलानी जग्गा तथा राष्ट्रिय वन तथा निजी जग्गाको क्षेत्रफल विवरण :-

क्र.सं.	कबुलियती वन र अन्य वन क्षेत्र	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	लामीस्वारा कबुलियती वन सहित २ वटा क.व.	साविक वरभञ्ज्याङ्ग-७	७.५	
२	खहरेपानी कबुलियती वन सहित ३ वटा क.व.	साविक घाँसीकुवा-२ र ४	८.५	
३	खोला नाला, ऐलानी जग्गा तथा राष्ट्रिय वन		२३.६४	
४	निजी आवादी जग्गा		२९.३६	
५	उल्लिखित ५ वटा कबुलियती वनहरुको र राष्ट्रिय वन तथा निजी जग्गासमेत		६९	

१.६ सम्भावना र अवसर :

गण्डकी प्रदेशमा पर्ने ११ वटा जिल्लामध्ये दक्षिण-पूर्वी भेगमा अवस्थित तनहुँ जिल्लामा रहेको भानुभक्त प्राणी उद्यान पृथ्वी राजमार्गसँग जोडिएको हुँदा यातायातको दृष्टिकोणबाट सहज पहुँचमा रहेको छ । ठुलो क्षेत्र, भू-वनोट र हावापानीका साथै प्रशस्त मात्रामा पानीको श्रोत भएकोले नेपालको भौगोलिक विविधता अनुसार पाइने वन्यजन्तुलाई उपयुक्त वासस्थान हुने देखिन्छ ।

महत्वपूर्ण ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र धार्मिक क्षेत्रका साथै जातीय विविधता समेत रहेको यस क्षेत्र चितवन, बन्दिपुर, पोखरा र लुम्बिनी लगायत प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरुको नजिकमा हुनु नै यस प्राणी उद्यानको सम्भावना र अवसर हो भनी लिन सकिन्छ ।

अध्याय-२

जैविक विविधता

भानुभक्त प्राणी उद्यानको चारैतिर वन क्षेत्र रहेको र यसको उचाई ४१५ मिटर देखि ८२४ मिटर सम्म भएकोले भिन्न भिन्न हावापानीमा रहने वन्यजन्तुका लागि सुँहाउदो वातावरण रहेको छ । यस क्षेत्रमा प्राकृतिक रूपमा चितुवा, भालु, दुम्सी, बाँदर, रतुवा, लोखर्के, लुईचे, तित्रा लगायतका वन्यजन्तु पाइन्छ । यस क्षेत्रमा पाईने मुख्य वन्यजन्तु तथा वनस्पति प्रजातीको विवरण तालिका-३ मा दिईएको छ ।

तालिका-३ : प्राणी उद्यान आसपासमा पाईने वन्यजन्तु तथा वनस्पति प्रजातीहरु :-

क्र.सं.	वर्गीकरण	प्रजातीहरु	कैफियत
१	वनस्पति प्रजाती	साल, कटुस, चिलाउने, क्यामुनो, खयर, पङ्के, बोट-धँगैरो, चाँप, भलायो, रातोपाते, सिमल, लाँकुरी, आँप, केरा, खिर्रा, बेल, साज, कुटमिरो, गिट्टेनी, गोवरी, कुरीलो, अमला, जामुन, अमरा, तुथो, टाँकी, टुनी, बकाईनो, पाखुरी, डुम्री, दवदवे, धयरो, अंगेरी, पाती, हरो, बरो, सिरिस, सिम्लीगान, सिन्दुरे, इपिलइपिल, पँदेल, कुंयालो, भकिम्लो, लालुपाते, खनायो, ठोटने, तेजपात, नुनढिके, अर्चले, नीउरो, गिठा, भ्याकुर, आरु, आरुबखडा, लिची, निवुवा, कागती, रुखकटहर,समी, पिपल, वर, चिउरी, विडी, सान्दन, खमारी, सिस्नो आदी ।	
२	वन्यजन्तु प्रजाती		
२.१	स्तनधारी	चितुवा, बाँदर, खरायो, रतुवा, दुम्सी, वन विरालो, निरविरालो, स्याल, लंगुर, रातो बाँदर, मलसाप्रो, लोखर्के, न्याउरी मुसो, चमेरो आदी ।	
२.२	पंक्षी	तित्रा, हिमाली गिद्ध,काकाकुल, चस्मे उलुक, कोकले, लाटो कोसेरो, ढुकुर, चिवे, जुरेली, कोईली, कालिज, लामपुच्छे, सुगा, न्याउली, हुट्ट्याउँ, ठेउवा, गौथली, तोरीगाँडा, माटीकोरे आदि । विस्तृत विवरण अनुसूची- ७ मा दिईएको छ ।	
२.३	घस्रने तथा उभयचर	धामन सर्प, श्रृङ्गारे सर्प, चिचिण्डे सर्प, मास्के भ्यागुता, खस्रे भ्यागुतो, भैंसे गोहोरो, छेपारो आदी ।	

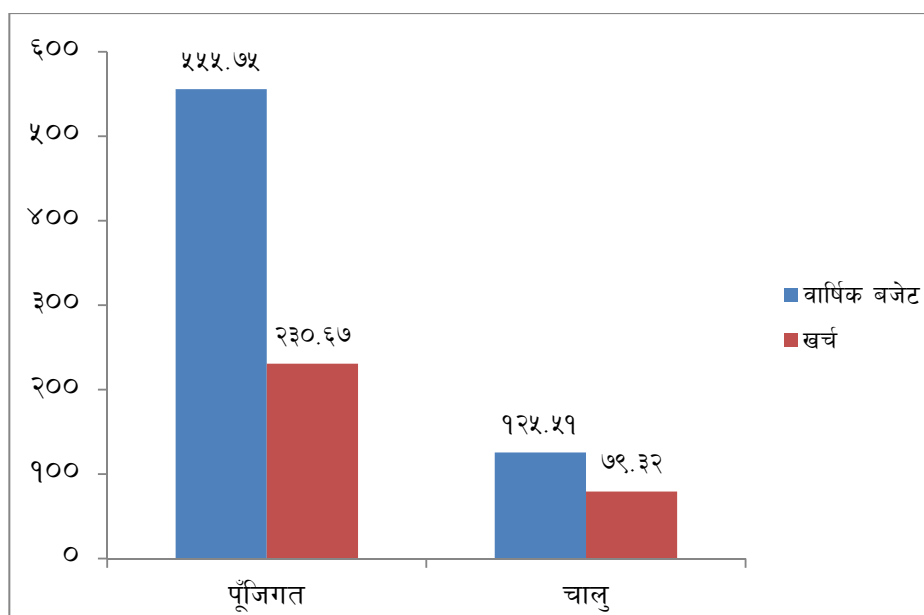
अध्याय-३

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सञ्चालित वार्षिक कार्यक्रम र प्रगति

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष आयोजना अन्तर्गत आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार पूँजिगत तथा चालु खर्च शिर्षकमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको छ। सम्पन्न भएका उक्त कार्यक्रमको विस्तृत प्रगति विवरण अनुसूची-५ मा उल्लेख गरिएको छ। यस आ.व.को वार्षिक कार्यक्रम, बजेट, खर्च र भारित तथा वित्तिय प्रगतिको संक्षिप्त विवरण तालिका-४ मा दिइएको छ।

तालिका-४ : आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक कार्यक्रमको प्रगति :-

सि. नं.	कार्यक्रमको नाम	जम्मा बजेट (रु. लाखमा)			वार्षिक प्रगति (रु. लाखमा)			प्रगति प्रतिशत	
		पूँजिगत	चालु	जम्मा	पूँजिगत	चालु	जम्मा	भारित	वित्तिय
१.	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्ष आयोजना (भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय, तनहुँ)	५५५.७५	१२५.५१	६७९.२६	२३०.६७	७९.३२	३०९.९९	६५.६६	४५.६३

मुख्य कार्यक्रमको विवरण

३.१ फेन्सिङ्ग निर्माण कार्य :

आ.व. २०७७/०७८ को पूँजिगत खर्चतर्फको फेन्सिङ्ग निर्माण कार्यका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रक्रियाबाट रु. १ करोड ७४ लाख ४ हजारमा सम्भौता भएकोमा आ.व.को अन्त्य सम्ममा २५६१ वटा पोल गाडी सो पोलहरुमा २८८५ मिटर तारजाली लगाउने कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्य सम्भौता बमोजिमको हुन नसकि अपुरो रहेको छ। सो कार्यको लागि जम्मा रु. १ करोड १८ लाख ८५ हजार खर्च भएको छ।

उद्यानको सिमानामा भएको फेन्सिङ्ग निर्माण

३.२ कार्यालय भवन निर्माण:

आ.व. २०७७/०७८ को पूँजिगत खर्च तर्फको अधुरो भवन निर्माणको लागि रु ५० लाख विनियोजन भएकामा उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत गत आ.व.मा निर्माण सम्पन्न हुन बाँकी रहेको यस उद्यानको कार्यालय भवन निर्माण यस आ.व. मा सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ४० लाख ८८ हजार ७ सय ४९ खर्च भएको छ।

प्राणी उद्यानको कार्यालय

३.३ कार्यालय परिसर सुधार:

आ.व. २०७७/०७८ को पूँजिगत खर्च तर्फको कार्यालय परिसर सुधार कार्यका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रकृयाबाट रु. २० लाख ३६ हजार ३ सय ८४ रुपैयाँमा सम्भौता भएकोमा आ.व.को मसान्त सम्ममा कार्यालय परिसरमा कम्पाउण्ड वाल लगाउने कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. २० लाख ९२ हजार ५ सय ३३ खर्च भएको छ।

कार्यालय परिसरमा कम्पाउण्ड वाल निर्माण

३.४ होल्डिङ्ग केज निर्माण:

आ.व. २०७७/०७८ को पूँजिगत खर्च तर्फको होल्डिङ्ग केज निर्माण कार्यका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रक्रियाबाट रु. ७ लाख २ सयमा सम्भौता भएकोमा आ.व. को मसान्त सम्ममा मुख्य संरचना (Structure) निर्माण भएको तर उक्त होल्डिङ्ग केजको छत निर्माण र फिनिशिङ्ग कार्य बाँकी रहेको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ३ लाख ७२ हजार ६ सय ७४ खर्च भएको छ।

होल्डिङ्ग केज निर्माण

३.५ शौचालय निर्माण:

आ.व. २०७७/७८ मा यस कार्यालयमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त निर्माण कार्यका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रकृयाबाट रु. ७ लाख ७५ हजार ८ सय ३९ मा सम्भौता भएकोमा आ.व. को मसान्त सम्ममा उक्त शौचालय निर्माण र कार्यालयको पश्चिम दिशा तर्फ ढुङ्गाको टायल हाल्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ७ लाख ६२ हजार ३ सय ४ खर्च भएको छ।

शौचालय निर्माण

३.६ मोटर ग्यारेज निर्माण:

आ.व. २०७७/७८ मा यस कार्यालयमा मोटर ग्यारेज निर्माण कार्य गर्नका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रकृयाबाट रु. ४ लाख ९८ हजार ३ सय ७६ मा सम्भौता भएकोमा आ.व. को मसान्त सम्ममा उक्त शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ४ लाख ९८ हजार ३ सय ६७ खर्च भएको छ।

मोटर ग्यारेज निर्माण

३.७ प्रवेशद्वार निर्माण:

आ.व. २०७७/७८ मा यस कार्यालय परिसर प्रवेश स्थलमा प्रवेशद्वार निर्माण कार्य गर्नका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रकृयाबाट रु. ४ लाख ७८ हजार २ सय १५ मा सम्भौता भएकोमा आ.व. को मसान्त सम्ममा कार्यालय परिसरमा प्रवेश गर्ने प्रवेशद्वार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ४ लाख ७९ हजार २ सय ४० खर्च भएको छ।

प्रवेशद्वार निर्माण

३.८ खानेपानी ट्याङ्की निर्माण:

आ.व. २०७७/७८ मा यस कार्यालयको लागि आवश्यक खानेपानी ट्याङ्की निर्माण गरि कार्यालय भवन सम्म खानेपानी विस्तार गर्नका लागि नियमानुसार ठेक्का प्रक्रियाबाट रु. ४ लाख ८० हजार ९ सय ९५ मा सम्भौता भएकोमा आ.व. को मसान्त सम्ममा उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यको लागि जम्मा रु. ४ लाख ७७ हजार ६ सय ७३ खर्च भएको छ।

खानेपानी ट्याङ्की निर्माण

३.९ होर्डिङ्ग बोर्ड निर्माण:

आम सर्वसाधारणको लागि यस प्राणी उद्यानसम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारीहरु प्रवाह गर्नको लागि यस कार्यालयमा विद्युतीय होर्डिङ्ग बोर्ड एक थान र यस प्राणी उद्यानको नामाङ्कित होर्डिङ्ग बोर्ड एक थान गरि जम्मा २ वटा बोर्ड खरिद गरी जडान गरिएको छ। यस कार्यको कुल लागत रु. ४ लाख ९५ हजार १ सय ४६ रहेको छ।

होर्डिङ्ग बोर्ड निर्माण

३.१० साइनबोर्ड/सूचना बोर्ड निर्माण:

आ.व. २०७७/०७८ को चालु खर्च तर्फको कार्यक्रम अन्तर्गत यस प्राणी उद्यानको दक्षिणी सिमाना पृथ्वी राजमार्गको देउराली, कार्यालय प्राङ्गण, गरमभञ्ज्याङ्ग, ढुङ्गागाडे र मिलनचोक लगायतका क्षेत्रमा गरी ५ स्थानमा जानकारीमूलक सूचना सहितको साइनबोर्ड निर्माण गरी राखिएको छ।

साइनबोर्ड/सूचना बोर्ड निर्माण

३.११ डढेलो नियन्त्रण उपकरण खरिद:

आ.व. २०७७/०७८ को चालु खर्च तर्फको कार्यक्रम अन्तर्गत यस प्राणी उद्यानको क्षेत्रमा हुने वन डढेलो नियन्त्रणका लागि आवश्यक अग्नी नियन्त्रण सामग्री खरिद गरिएको छ । यस कार्यको लागि जम्मा रु. ४ लाख ९५ हजार १ सय ४६ खर्च भएको छ ।

डढेलो नियन्त्रण उपकरण खरिद

३.१२ अध्ययन अनुसन्धान:

आ.व. २०७७/०७८ को चालु खर्च तर्फको "Study of Herpeto-Fauna in Bhanubhakta Zoological Garden" कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यस प्राणी उद्यान र आसपासका क्षेत्रमा पाइने सरिसृप तथा उभयचर प्रजातीहरूको चेक लिस्ट तयार गर्ने उद्देश्यले यस कार्यालयका रेञ्जर लव गुरागाईको नेतृत्वमा यस प्राणी उद्यानका अन्य प्राविधिक कर्मचारीहरूबाट अध्ययन कार्य भएको थियो । यो अध्ययन यस उद्यानमा पहिलो अध्ययन भएकोले वनक्षेत्र, खेत, वारी, खोला, पोखरी, धाप लगायत सम्पूर्ण क्षेत्र समेटिने गरी सर्भेक्षण गर्दा फेला परेको सबै प्रजातीका सरिसृप र उभयचर प्रजातीहरूको अभिलेख राखिएको छ । २०७७ सालको फाल्गुन महिनादेखि २०७८ सालको असार महिनासम्मको अवधिमा विहान, दिउँसो, बेलुका र रातीको समयमा गरिएको थियो । उक्त अध्ययन अनुसन्धानका क्रममा जम्मा १५ प्रजातीका सरिसृप उभयचर प्रजाती फेला परेको थियो । यसको विस्तृत विवरण अनुसूची-९ मा समावेश गरिएको छ । सो अध्ययन प्रतिवेदन यस प्राणी उद्यान कार्यालयमा उपलब्ध रहेको छ ।

अध्ययन अनुसन्धानको क्रममा फिल्ड निरिक्षण गर्दा देखिएको सरिसृप र उभयचर प्रजातीहरूको फोटो

३.१३ जनचेतना अभिवृद्धि तथा सीप विकास कार्यक्रम:

आ.व. २०७७/०७८ मा स्थानीय समुदाय तथा सरोकारवालाहरूलाई वन र वन्यजन्तु संरक्षणसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्नको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएका थिए । उक्त कार्यक्रमहरू निम्नानुसार रहेको छ ।

३.१३.१ संरक्षणसम्बन्धी स्कूल शिक्षा कार्यक्रम

वन र वन्यजन्तु संरक्षणमा विद्यार्थी र शिक्षण संस्थाको भूमिका समेटेर जैविक विविधता संरक्षण, र सिमसारको महत्व, जलवायु परिवर्तन, चोरी शिकार नियन्त्रण र वन तथा वन्यजन्तुको महत्वसम्बन्धी जानकारी गराउने उद्देश्यले यस प्राणी उद्यानसँग

सिमसार दिवसको क्रममा स्कूल शिक्षा कार्यक्रम, मैवल

जोडिएको क्षेत्रमा रहेको श्री सरस्वती माध्यामिक विद्यालय मैवलमा एक दिने स्कूल शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा विद्यार्थी र शिक्षक गरी जम्मा ५० जनाको सहभागिता रहेको थियो । यस कार्यक्रमले स्थानीयस्तरमा वन्यजन्तु संरक्षणसम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि हुने एवं वन्यजन्तुको चोरी शिकार र तिनका अङ्गको अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्ने कार्यमा सहयोग पुग्ने देखिएको छ ।

३.१३.२ वन डढेलो सचेतना तालीम

यस प्राणी उद्यानको आसपासका क्षेत्रमा रहेका सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरुलाई वन डढेलोको जोखिम तथा सोको व्यवस्थापन सम्बन्धमा एक दिने तालीम कार्यक्रम दुई स्थानमा आयोजना गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा विभिन्न सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरु र यस उद्यानका कर्मचारीहरुको सहभागिता रहेको थियो । उक्त तालीम पश्चात सहभागीहरुले आफ्नो वन क्षेत्रमा वन डढेलोको जोखिम क्षेत्र पहिचान र सोको व्यवस्थापन गर्ने क्षमता अभिवृद्धि भई वन डढेलो रोकथाम तथा नियन्त्रणमा सहयोग पुग्नेछ ।

वन डढेलो सचेतना तालीम, छिर्कन

३.१३.३ गाउँ वस्ती नजिक डढेलो जोखिमयुक्त वन क्षेत्रको व्यवस्थापन

यस कार्यक्रम अन्तर्गत यस प्राणी उद्यान नजिकको वस्ती नजिकको क्षेत्रमा करिब २ कि.मि.अग्नी रेखा निर्माण गरिएको थियो । सो कार्यपश्चात् वस्तीमा डढेलोको जोखिम कम भएको पाइएको छ ।

अग्नी रेखा निर्माण

३.१३.४ सेना, प्रहरी, प्रशासन र नागरिक समाजसँगको सहकार्यमा डढेलो नियन्त्रण

प्राणी उद्यान र नजिकको वस्ती क्षेत्रमा डढेलोको नियन्त्रणको लागि समन्वय र सहकार्य गर्नको निम्ती सरोकारवाला निकायसँग एक दिने कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न भएको छ । उक्त कार्यक्रममा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री चित्राङ्गत वरालज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा भएको थियो भने कार्यक्रममा डिभिजन वन कार्यालय तनहुँका डिभिजनल वन अधिकृत र यस प्राणी उद्यानका संरक्षण अधिकृतले प्रस्तुती दिनु भएको थियो ।

सरोकारवाला निकायसँग कार्यशाला गोष्ठी

३.१३.५ सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक

भानुभक्त प्राणी उद्यान व्यवस्थापन तथा सञ्चालनको लागि र यसको उद्देश्यको बारेमा सरोकारवाला निकायहरुलाई जानकारी गराउनको निम्ती २६ औं वन्यजन्तु सप्ताहको अवसरमा २०७८ वैशाख १ गते समन्वय बैठक सम्पन्न भएको छ। सो कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समितिका संयोजक श्री शान्ति रमण वाग्ले, प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री सागर आचार्य, उच्च अदालतका पूर्व न्यायाधिस श्रीमान् केशरी राज पण्डित, तनहुँ जिल्लास्थित नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय, डिभिजन वन कार्यालय लगायत अन्य कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु तथा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु, सरोकारवाला जग्गाधनीहरु लगायत करिब ५० जनाको उपस्थिति रहेको थियो। सो अवसरमा सोही दिन विहान चरा अवलोकनको कार्यक्रम समेत गरिएको थियो।

सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक

३.१३.६ वन्यजन्तु सप्ताह

स्थानीयस्तरमा संरक्षणसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरी जैविक विविधता तथा वातावरण संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउने तथा सम्बद्ध निकायहरुबीच सम्पर्क तथा समन्वय स्थापना गर्ने उद्देश्यले प्रत्येक वर्ष साताव्यापी रूपमा वन्यजन्तु सप्ताह मनाउने गरिन्छ। सदाभै यस वर्षको २६ औं वन्यजन्तु सप्ताह २०७८ साल वैशाख १ देखि ७ गते सम्म “वन्यजन्तु संरक्षणमा समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्व” भन्ने मूल नाराका साथ मनाइएको थियो। सो कार्यक्रम सप्ताहव्यापी रूपमा चरा अवलोकन, उद्यान परिसर सफाई र वृक्षारोपण तथा समन्वय बैठक आयोजना गरी मनाइएको थियो।

उपस्थित विशिष्ट व्यक्तिहरु सँगको ग्रुप फोटो

प्राणी उद्यानको अनुगमन साथै चरा अवलोकन

उद्घाटन समारोह

अध्याय-४

विविध

४.१ कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि :

आ.व. २०७७/०७८ मा यस कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नका लागि तालुक निकाय र संरक्षण साभेदार संस्थाहरूबाट आयोजना गरिएको विभिन्न तालीम, गोष्ठी कार्यक्रममा कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराइएको छ। यसको विस्तृत विवरण अनुसूची-३ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.२ अनुगमन, निरिक्षण तथा अवलोकन :

यस कार्यालयले सम्पादन गरेका विभिन्न कार्यक्रमहरूको अनुगमन, निरिक्षण गर्न विभिन्न महानुभावहरू आउनु भएको थियो। उक्त अनुगमन तथा निरिक्षणमा आउनुहुने व्यक्तिहरूबाट यस प्राणी उद्यानले हालसम्म गरेको प्रगतिको प्रशंसा गर्दै प्राणी उद्यानको उद्देश्य अनुरूप क्षेत्रहरू पहिचान गरी दीर्घकालीन योजना बनाई कार्यान्वयन पक्षलाई ध्यान दिन र सबै सरोकारवालाहरूसँग निरन्तर समन्वयका लागि सुझाव एवं निर्देशन प्राप्त भएको थियो। भ्रमणको क्रममा सबै व्यक्तित्वहरूबाट प्राणी उद्यानको चार किल्ला भित्रका निजी जग्गाहरूको प्राप्तीको लागि भइरहेको मुआब्जा प्रक्रियाको सम्बन्धमा विशेष चासोसमेत राख्नु भएको थियो। आ.व. २०७७/०७८ मा यस उद्यानमा भ्रमण गर्ने विशिष्ट व्यक्तिहरूको विवरण अनुसूची-४ मा उल्लेख गरिएको छ।

४.३ गुरुयोजना र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन :

यस प्राणी उद्यानलाई दीर्घकालिन रूपमा व्यवस्थापन गर्नको लागि तयार गरिएको गुरुयोजना, वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ बमोजिम मिति २०७७/११/०५ को वन तथा वातावरण मन्त्रालय (माननीय मन्त्रीस्तर) बाट वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत भएपश्चात् मात्र कार्यान्वयन हुने गरी स्वीकृत भएको छ। साथै यसै आ.व.मा यस उद्यानको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) को कार्यसूची (TOR) पुनरावलोकन भई सो कार्यसूची अद्यावधिक गर्ने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ।

४.४ राजश्व संकलन र बेरुजु फछ्यौट :

आ.व. २०७७/०७८ मा यस कार्यालयमा जम्मा रु ५३ हजार रुपैयाँ राजश्व रकम संकलन भएको छ। यस कार्यालयमा रहेको जम्मा रु. ३३ लाख ३० हजार बेरुजुमध्ये यस आ.व.मा रु ३३ लाख १४ हजार (९९.५१%) फछ्यौट भएको र रु. १६ हजार मात्र फछ्यौट हुन बाँकी रहेको छ।

४.५ रोजगारी सिर्जना :

यस कार्यालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा यस आ.व.मा जम्मा रु. ६ करोड ७९ लाख २६ हजार मध्ये २ करोड ९ लाख ९९ हजार २ सय ४५ रुपैयाँ पैसा बाह्र खर्च भई जम्मा ९५४८ श्रमदिन रोजगारी सृजना भएको छ।

४.६ कार्यालयको सांगठनिक संरचना, पदपूर्ति र कर्मचारी व्यवस्थापन :

यस प्राणी उद्यान सञ्चालन र व्यवस्थापनको लागि नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) ले अस्थायी दरबन्दी सृजना गरी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग अन्तर्गतका कर्मचारीहरूलाई काजमा खटाउने कार्य हुँदै आएको छ । यस आ.व. को लागि १६ जना कर्मचारीहरूको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा ९ जना मात्र कर्मचारीहरूको पदपूर्ति भई कार्य भएको छ । स्वीकृत अस्थायी सांगठनिक संरचना र कार्यरत कर्मचारीको विस्तृत विवरण अनुसूची-२ मा समावेश गरिएको छ ।

४.७ कर्मचारी स्वागत तथा विदाई :

आ.व. २०७७/०७८ मा यस कार्यालयबाट सरुवा भई जाने र आउने कर्मचारीहरूको विवरण तालिका-५ र हालसम्म यस कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरूको विवरण अनुसूची-८ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका-५ : सरुवासम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	साविक कार्यालय	सरुवा भएको कार्यालय	कैफियत
१	विनोद सिग्देल	लेखापाल	राष्ट्रिय पुनर्निमाण कार्यालय, स्याङ्जा	भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय, छिर्कन, तनहुँ	

४.८ जग्गा प्राप्तीसम्बन्धी :

यस उद्यान भित्र पर्ने व्यक्तिको निजी जग्गालाई जग्गा प्राप्ती ऐन, २०३४ बमोजिम अधिग्रहण गरी मुआब्जा वितरण गर्नको लागि मिति २०७६/३/१८ मा प्रारम्भिक कारवाहीको प्रतिवेदन पेश भएकोमा सो प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम मिति २०७६/४/१२ मा नागरिक राष्ट्रिय दैनिकमा सूचना प्रकाशित गरी १२६ जग्गाधनीको जग्गा रोक्का रहेको छ (अनुसूची-५) । यस उद्यान सञ्चालन र व्यवस्थापनको लागि आवश्यक निजी जग्गा अधिग्रहण गर्न मुआब्जा निर्धारण समितिको मिति २०७७/९/७ को निर्णयानुसार गठित मुआब्जा मूल्याङ्कन उपसमितिले विस्तृत अध्ययन गरी साविक गा.वि.स. र जग्गाको किसिम अनुसार मूल्य सिफारिस सहितको प्रतिवेदन मिति २०७८/१/१९ गते मुआब्जा निर्धारण समितिमा पेश गरेको छ । माथि उल्लेखित १२६ जग्गाधनीहरू बाहेक थप १८ जना जग्गाधनीहरूको निवेदन प्राप्त भई जग्गा यकिन गर्ने काम भईरहेको छ । साथै यस प्राणी उद्यानको चार किल्ला भित्र पर्ने निजी घरगोठ लगायतका संरचनाहरूको मूल्याङ्कन कार्य समेत पुरा भएको छ ।

अनुसूची-१

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भानुभक्त प्राणी उद्यानको चारकिल्ला

खण्ड ६७) संख्या ३ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०७४/१/१८

नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयको सूचना

नेपाल सरकारले तनहुँ जिल्लास्थित देहायको चारकिल्ला भित्रको ४२५ हेक्टर वन लगायतको क्षेत्रमा प्राणी उद्यान स्थापना गर्ने निर्णय गरेकोले सर्वसाधारणको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरेको छ :-

प्राणी उद्यान क्षेत्रको चारकिल्ला

पूर्व : छिर्कने भञ्ज्याङ जौवारी गाउँ जाने बाटोको केही भाग हुँदै पोखरी भञ्ज्याङ हुँदै ठाडावाटो हुँदै वन तर्फको बाटो भएर राई खोल्सी भएर जौवारी जाने मुख भएर गखर्क डाँडा हुँदै चालिसे खोला, शिसा खोला भएर गरम भञ्ज्याङ ।

पश्चिम : मोती चौतारा हुँदै कटहरे फाँट हुँदै तिन पातेडाँडा हुँदै ढकाल नदी हुँदै भूमिटार गाउँ हुँदै साठी मुरे खोला हुँदै भञ्ज्याङ चौतारा ।

उत्तर : गरम भञ्ज्याङ देखि नावरुङ जाने कच्चीबाटो भन्दा दक्षिण हुँदै नावरुङको आवादी भएर खोल्सी हुँदै बगुवा गाउँ हुँदै नेपाल डाँडाको आवादी हुँदै सिम्ने खोला हुँदै ठाडो बाटो भएर भालुखोला हुँदै भञ्ज्याङ चौतारा ।

दक्षिण : छिर्कने भञ्ज्याङ देखि पृथ्वी राजमार्ग हुँदै देउरालीको आवादी छेउ हुँदै मौती चौतारा देखि कटहरे फाँटसम्म ।

आज्ञाले,
प्रकाश माथेमा
नेपाल सरकारको सचिव

अनुसूची-२

भानुभक्त प्राणी उद्यानको लागि स्वीकृत अस्थायी
दरबन्दी विवरण र पदपूर्तिको अवस्था

दरबन्दीको विवरण				आ.व. २०७५/०७६ मा कायम रहेको दरबन्दी	आ.व. २०७६/०७७ मा कायम रहेको दरबन्दी	आ.व. २०७७/०७८ को लागि स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति			कैफियत
क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा/समूह	संख्या	संख्या	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त	
१	उपसचिव (प्रा.)	राजपत्राङ्कित द्वितीय (प्रा.)	नेपाल वन, नेशनल पार्कस् एण्ड वाईल्डलाईफ	१	०	०	०	०	स्थायी
२	संरक्षण अधिकृत	राजपत्राङ्कित तृतीय (प्रा.)	नेपाल वन, नेशनल पार्कस् एण्ड वाईल्डलाईफ	२	१	१	१	०	स्थायी
३	पशु चिकित्सक	राजपत्राङ्कित तृतीय (प्रा.)	नेपाल कृषि, भेटनरी	१	०	०	०	०	
४	नायव सुब्बा	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (अप्रा.)	नेपाल प्रशासन, सामान्य प्रशासन	१	१	१	०	१	स्थायी
५	रेञ्जर	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (प्रा.)	नेपाल वन, नेशनल पार्कस् एण्ड वाईल्डलाईफ	३	३	२	२	०	स्थायी
६	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (प्रा.)	नेपाल कृषि, भेटनरी	१	०	०	०	०	स्थायी
७	सव- इञ्जिनियर	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (प्रा.)	नेपाल इञ्जिनियरिङ, सिभिल, जनरल	१	१	१	०	१	स्थायी/ करार
८	लेखापाल	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (अप्रा.)	नेपाल प्रशासन, लेखा	१	१	१	१	०	स्थायी
९	कम्प्युटर अपरेटर	राजपत्र अनङ्कित प्रथम (अप्रा.)	नेपाल विविध	१	१	१	०	१	स्थायी/ करार
१०	सिनियर गेमस्काउट	राजपत्र अनङ्कित द्वितीय (प्रा.)	नेपाल वन, नेशनल पार्कस् एण्ड वाईल्डलाईफ	०	१	१	०	१	स्थायी
११	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन		२	२	२	२	०	स्थायी/ करार
१२	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन		१	१	१	१	०	स्थायी/ करार
१३	गेमस्काउट	श्रेणी विहिन	नेपाल वन, नेशनल पार्कस् एण्ड वाईल्डलाईफ	६	५	५	२	३	स्थायी
जम्मा				२१	१७	१६	९	७	

अनुसूची-३

आ.व. २०७७/०७८ मा भानुभक्त प्राणी उद्यान भ्रमण गर्ने
विशिष्ट व्यक्तिहरुको विवरण

क्र.सं.	मिति	भ्रमण गर्ने व्यक्तिको नाम	पद	कार्यालय/संस्था	भ्रमण टोलीका अन्य सदस्य	भ्रमणको उद्देश्य
१	२०७७/०७/१६	सागर आचार्य	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, तनहुँ	चित्राङ्गत बराल, सहायक प्र.जि.अ., तनहुँ	निरिक्षण
२	२०७७/०९/१७	नवराज ढुङ्गाना	सह सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, काठमाडौं		निरिक्षण
३	२०७८/०१/०१	शान्ति रमण वाग्ले	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति, तनहुँ		निरिक्षण तथा अवलोकन भ्रमण

क्र.सं.	क्रियाकलाप को विवरण	खर्च शिर्षक	इकाई	आ.व. २०७७/७८ को												संयोजक मा उपभोक्ताको तर्फबाट	अ.क.
				वार्षिक लक्ष्य						वास्तविक प्रगति							
				परिमाणु	आर	बजेट	परिमाणु	आर	बजेट	परिमाणु	आर	बजेट	परिमाणु	आर	बजेट		
२.७.२७.३.	अभ्यन्तर शुल्क (१.७० बीघा)	२२५२५	घण्टा	१.०	०.१५	१.०						१.०	०.१५	१.०			
२.७.२७.७	विभिन्न शिक्षाकार टिप्पण (केन्द्रमै न)	२२५२५	घण्टा	१.०	०.०७	०.५						१.०	०.०७	०.५			
	क) धानु खर्च अन्तर्गत कार्यकलापको अन्त				३.११	३१.०							३.८२	१५.६७			
	ग) कार्यक्रम तयको अन्त (क + ख)				६२.६५	७०४.७५							७६.२५	२७६.३३			
	प्रशासनिक खर्च				१५.३५	१५४.५१							१५.३५	६३.६६			
	कुल अन्त खर्च (ग + प्रशासनिक खर्च)				१००.०५	६७६.२६							१००.६६	३०५.९६			

वेक गर्मीको दस्तावेज

नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्नेको दस्तावेज

नाम :
पद :
मिति :

तयार गर्नेको दस्तावेज

नाम :
पद :
मिति :

अनुसूची-५

मुआब्जा वितरणको प्रयोजनार्थ संकलित भानुभक्त प्राणी उद्यानको सिमाना (क्षेत्र) भित्र पर्ने जग्गाहरुको विवरण

भानुभक्त प्राणी उद्यानको सिमाना (क्षेत्र) भित्र परेका निजी नम्बरी आवादी जग्गाहरुको विवरण

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण			खेत			प्रकार	जग्गाधनी को विवरण			वारी			प्रकार			
				गा.वि.स.	वडा नं.	कि.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम	गा.वि.स.	वडा नं.	कि.नं.	रोपनी	आना		पैसा	दाम	
																				वडा नं.
१	सम्सेर बहादुर साकी	भानु -६	६७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/दोयम		
२	देव बहादुर श्रेष्ठ	बरभञ्ज्याङ -७	६८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/सिम		
३	मनमाया आले मगर	भानु -६	७५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/चाहरा		
४	विष्णु बहादुर श्रेष्ठ	बरभञ्ज्याङ -६	७७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/सीम	
	नन्द बहादुर श्रेष्ठ			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/सीम
	चन्द्र मान श्रेष्ठ			नाबरुङ	४/ख	८४	१	१५	३	२	खेत/सिम	नाबरुङ	४/ख	७५	१	११	३	०	१	पाखो/सीम
				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/चाहरा
				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	भक्त बहादुर श्रेष्ठ	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	७६	नाबरुङ	४/ख	८३	१	१५	३	खेत/सिम	नाबरुङ	४/ख	७८	१	११	३	०	१	पाखो/सिम	
	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/चाहरा
६	राम प्रसाद पत्त	व्यास-१२, देउराली	७४	नाबरुङ	१/ज	४०	५	१	खेत/दोयम	नाबरुङ	१/ज	११	२	१०	१	०	०	०	वारी/सीम	
	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/चाहरा
७	दान बहादुर थापा मगर	भानु -६, नाबरुङ	७३	नाबरुङ	५/ग	१४	१	४	०	खेत/दोयम	नाबरुङ	५/ग	१४	१	०	०	०	०	-	
	हरि माया सुवेदी (नि. - गिरिराज सुवेदी)			नाबरुङ	४/घ	१०	७	०	२	खेत/दोयम	नाबरुङ	४/घ	१०	२	१४	०	०	०	०	-
८	नेत्र बहादुर मगर	व्यास -१२, देउराली	९२	कलुङ	४/च	१	३	५	०	खेत/सिम	कलुङ	४/च	१	५	०	०	०	०	-	
	-			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण				खेत				प्रकार	जग्गाधनी को विवरण				बारी				प्रकार			
				गा.वि.स.	बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.स.		बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.स.	बडा नं.		क्रि.नं.	रोपनी	आना
१०	विष्णु बहादुर बरै थापा (नि. -जौमार्थी थापा वरै)	भानु -६	१०	नाबरुड	४/घ	२०	१	१२	०	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११	श्यामकृष्ण लोहनी	ब्यास -१२, देउराली	८९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
१२	देवेन्द्र बहादुर कार्की	भानु -६	९३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/दोयम
१३	केशर बहादुर थापा	ब्यास -१२, देउराली	८८	नाबरुड	५/ग	१३	३	१४	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१४	काले परियार	भानु -५	८७	नाबरुड	५/ग	१५	७	९	२	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१५	दिग्ध सिंह कार्की	भानु -६	९४	नाबरुड	४/ख	२९	१	५	०	३	खेत/सिम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१६	तारा बहादुर कार्की	ब्यास- १२, देउराली	८६	नाबरुड	४/ग	६	८	२	३	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१७	नन्द गोपाल कार्की	ब्यास- १२, देउराली	८५	नाबरुड	४/घ	४४	३	७	२	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१८	राजन प्रसाद पन्थ	ब्यास- १२, देउराली	९५	नाबरुड	४/ग	८	७	६	०	३	खेत/दोयम	नाबरुड	५/ग	३०	६	३	१	०	०	०	०	०	०	पाखो/सिम
१९	कृष्ण कुमारी पन्थ	ब्यास- १२	९६	कलुङ	७/ख	७	६	०	०	०	खेत/दोयम	कलुङ	७/ख	९	४	०	०	०	०	०	०	०	०	पाखो/दोयम
२०	लोकराज लोहनी	ब्यास- १२, देउराली	९७	नाबरुड	९/ज	१५	१	१२	३	२	खेत/अब्बल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				नाबरुड	९/ज	१९	०	११	३	२	खेत/अब्बल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण			खेत			प्रकार	जग्गाधनी को विवरण			वारी			प्रकार
				गा.वि.सं.	वडा नं.	क्र.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम	गा.वि.सं.	वडा नं.	क्र.नं.	रोपनी	आना	
२१	लक्ष्मी परियार	जिता- ७ लमजुङ	२६३	-	-	-	-	-	-	-	-	५/ख	३५	१२	१	०	वारी/दोयम
२२	चन्द्र बहादुर दहाल क्षेत्री (निवेदक-ईश्वर दाहाल)	भानु -६	१८	नावरुङ्ग	४/ख	७४	१	११	२	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-
२३	रण बहादुर आले	भानु -६, नावरुङ	२६२	नावरुङ	५/ग	१६	१२	८	१	१	खेत/दोयम	नावरुङ	११	१०	२	०	पाखो/सिम
२४	सुरेश थकाली	धारापानी-६, मनाङ	१०४	नावरुङ	८/घ	१	२	६	२	०	खेत/सीम	-	-	-	-	-	-
२५	वावुराम पन्थ	ब्यास- १२	१०२	कलुङ	४/च	३	२	६	३	२	खेत/सीम	-	-	-	-	-	-
२६	राम बहादुर आले राम बहादुर आल र श्री बहादुर बैरे	ब्यास- १२, देउरालि टोल	१०१	नावरुङ	८/ख	२३	५	०	०	०	खेत/सीम	-	-	-	-	-	-
२७	मिन बहादुर मगर	बरभञ्ज्याङ	११	-	-	-	-	-	-	-	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-
२८	प्रेम कुमार श्रेष्ठ/हरि कमार श्रेष्ठ/पशुराम श्रेष्ठ	भानु -६	१०६	-	-	-	-	-	-	-	खेत/दोयम	नावरुङ	६०	३	१	३	पाखो/दोयम
२९	सितादेवि पन्थ	ब्यास -१२	१०७	नावरुङ्ग	९/ज	१३	१	११	२	३	खेत/अब्ल	-	-	-	-	-	-
३०	ऋषीराम पन्थ	ब्यास -१२	१०९	नावरुङ्ग	९/ज	१७	०	७	२	०	खेत/अब्ल	नावरुङ	६५	२	०	२	पाखो/दोयम
३१	रामेश्वर पन्थ	ब्यास -१२	१०८	नावरुङ्ग	९/ज	३९	५	०	१	१	खेत/ दोयम	नावरुङ	४१	५	०	३	पाखो/दोयम
३२	मिश्रराज पन्थ	ब्यास -१२	११०	कलुङ	४/च	४	२	६	३	१	खेत/सीम	-	-	-	-	-	-
३३	विनोद थापा/सन्तोष थापा	बरभञ्ज्याङ -७	१००	नावरुङ	९/ज	१२	०	१२	२	०	खेत/अब्ल	नावरुङ	५८	३	१	०	पाखो/दोयम
				-	-	-	-	-	-	-	खेत/अब्ल	नावरुङ	६३	२	०	३	पाखो/दोयम

क. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनीको विवरण				खेत				प्रकार	जग्गाधनीको विवरण				बारी				प्रकार				
				गा.वि.स.	बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.स.		बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.स.	बडा नं.		क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा
३४	मन बहादुर थापा	बरभञ्ज्याङ -७	१०३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
३५	नरीमाया मर्गनी	ब्यास -१२	११५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
३६	लक्ष्मण बहादुर पुवार मगर	ब्यास -१२	११४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
३७	शेर बहादुर मगर	घासीकुवा -७	१११	कलुङ	२/क	५	८	०	२	०	२	०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३८	होम बहादुर थापा मगर	घासीकुवा -७	११२	कलुङ	२/क	९	१	६	१	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३९	कुल बहादुर थापा	ब्यास -१२	११७	कलुङ	२/क	६	३	७	३	२	२	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४०	सरत कुमार थापा	ब्यास -१२	११८	कलुङ	८/घ	३	२	६	१	२	३	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४१	भक्तिर थापा	ब्यास -१२	११९	कलुङ	८/घ	४	२	६	१	३	३	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४२	टेक बहादुर थापा	ब्यास -१२	१२०	कलुङ	२/क	१९	१	८	०	२	२	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	बारी/दोयम
४३	हेम बहादुर परियार	भानु -५	१२६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४४	मिन बहादुर दाहाल	भानु -६	१३४	नाबरुङ	४/ख	७३	१	११	३	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	बारी/दोयम
४५	कृष्णमाया खत्री	भानु -५	१३५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४६	पशुपती खाती क्षेत्री	भानु -५	१३६	मैवल	५/ख	२	३	०	१	३	०	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४७	भोज राज श्रेष्ठ	ब्यास -१२	१३८	मैवल	३/ट	१	१४	७	१	२	२	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
४८	कृष्ण बहादुर विष्ट	ब्यास -१२	१३९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४९	सुन बहादुर लामा	भानु -६	१४२	मैवल	८/ख	२४	२	०	०	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	बारी/दोयम
५०	राम माया लामा	भानु -६	४३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	बारी/दोयम
५१	मया लमिनी	भानु -६	४४	नाबरुङ	८/घ	२	३	६	३	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५२	समर बहादुर भाण्डारी	भानु -६	१३१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण			खेत			प्रकार	जग्गाधनी को विवरण			वारी			प्रकार				
				गा.वि.सं.	वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम	गा.वि.सं.	वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना		पैसा	दाम		
५३	सुर्जे बहादुर लामा	भानु -६	१३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	८/ख	३२	६	१५	२	१	वारी/सीम	
५४	कृष्णमाया विष्ट	भानु -५	१४६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	मैवल	५/ख	११	२	१०	२	१	वारी/दोयम	
५५	चित्र बहादुर थापा, तिल बहादुर थापा, टोप ब. थापा	ब्यास -१२	१४८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	५/ख	२१	१	०	२	३	खेत/चाहारा	
				नावरुङ्ग	५/क	३०	६	५	२	२	२	खेत/चाहारा									
५६	चिन बहादुर भण्डारी	भानु -५	१५४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	मैवल	५/ख	२५	१	१३	३	१	वारी/दोयम	
५७	चन्द्रमान श्रेष्ठ (नि. -राजकुमार श्रेष्ठ)	भानु -६	१४९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	३१	४	७	०	०	वारी/सीम	
५८	रामकुमार भट्टराई	मोरङ -८	१५०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	फराकचौर	५/भ	४	०	५	०	०	वारी/दोयम	
५९	प्रधुम्न राज लोहनी	ब्यास -१२	१५१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	फराकचौर	५/भ	६	२	२	०	१	वारी/दोयम	
६०	टोप बहादुर साकिं	भानु -५	१५२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	८८	३	७	०	०	पाखो/चाहारा	
६१	पदम बहादुर थापा	भानु -५	१५३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	३७	७	३	०	३	पाखो/सीम	
६२	बुधे थापा	भानु -६	१७६	नावरुङ्ग	४/घ	२१	१	१२	०	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६३	विष्णु बहादुर थापा	भानु -६	१७७	नावरुङ्ग	४/ख	१७	४	७	२	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६४	नानु मल्ल गुड्डु फिडी दरे	ब्यास -१०	१७९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	मैवल	५/ख	७	११	३	१	०	वारी/दोयम	
				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	मैवल	५/ख	३९	५	८	२
६५	शिव बहादुर थापा	ब्यास -१२, छिर्कन	१७५	मैवल	३/ट	९	४	५	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६६	सन्त बहादुर साकिं	भानु -५, नावरुङ्ग	१८०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	८९	३	७	०	०	पाखो/चाहारा	
६७	मनि कुमार थापा	भानु -६, मैबाथोक	१८१	नावरुङ्ग	४/ग	५	८	०	०	१	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६८	राम बहादुर थापा	भानु -६, मैबाथोक	१८२	नावरुङ्ग	४/घ	२२	१	१२	१	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				नावरुङ्ग	४/ग	४	४	२	१	३	३	खेत/दोयम									

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनीको विवरण				खेत				प्रकार	जग्गाधनीको विवरण				बारी			प्रकार
				गा.वि.स.	वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.स.		वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	रोपनी	
६९	भिम बहादुर अधिकारी	ब्यास -१२, छिर्कन	१७१	नावरुङ्ग	५/ख	१५	३	०	१	०	०	खेत/चाहारा	-	-	-	-	-	-	-	-
७०	चिजा अधिकारी	भानु -६	१७२	नावरुङ्ग	५/ख	२०	२	०	०	१	०	खेत/चाहारा	-	-	-	-	-	-	-	-
७१	रामकाजि थापा	ब्यास -१२, छिर्कन	१७३	नावरुङ्ग	५/ख	१७	१	०	०	०	०	खेत/चाहारा	-	-	-	-	-	-	-	-
७२	ज्ञानुमाया थापा	ब्यास -१२, छिर्कन	१७४	मैवल	३/ट	५	४	०	०	२	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-
७३	लिला बहादुर श्रेष्ठ	भानु -६	१८५	मैवल	३/ट	७	०	०	२	०	अह/खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७४	राम बहादुर थापा	भानु -६	१६६	मैवल	३/ट	१०	३	१५	०	३	-	नावरुङ्ग	४/ख	१६	६	९२	३	२	-	सिम/पाखो/बारी/दोयम
७५	डिल बहादुर थापा	भानु -६	१६७	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	५/ख	५	९०	३	३	३	३	दोयम/बारी
७६	वसन्त बहादुर थापा	भानु -६	१६९	नावरुङ्ग	५/क	२७	१	६	३	०	खेत/सिम	नावरुङ्ग	५/ख	६	९	१५	१	१	१	बारी/दोयम
७७	सोविन्द थापा	ब्यास -१२, छिर्कन	१७०	मैवल	३/ट	६	४	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७८	प्रेम बहादुर थापा मगर	ब्यास -५, दमौली	२६५	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	४४	२	१५	०	२	२	पाखो/सीम
७९	शुरज थापा	ब्यास -१२	१६३	मैवल	३/ज	१	३	०	२	०	खेत/सीम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८०	नारान सिंह थापा	ब्यास -१२	१६४	नावरुङ्ग	४/ग	१	०	६	३	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	राम बहादुर थापा			नावरुङ्ग	४/ग	२	७	३	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	राम चन्द्र क्षेत्री (नि.समुन्द्र बहादुर कार्की)	भानु -६, मुलाबारी	१८७	नावरुङ्ग	४/घ	६	४	१३	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८१	विर बहादुर मगर	भानु -५, नावरुङ्ग	१८६	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	४३	१	१५	३	१	१	पाखो/चाहारा
८२	हरि प्रसाद पन्थ	ब्यास -१२, देउराली	१६५	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	८६	२	८	०	०	०	सिम/पाखो
				-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	३/घ	७	२	०	०	०	०	सिम/पाखो
८३				कलुङ	७/ख	६	७	१	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण			खेत			प्रकार	जग्गाधनी को विवरण			वारी			प्रकार	
				गा.वि.सं.	वडा नं.	क्र.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम	गा.वि.सं.	वडा नं.	क्र.नं.	रोपनी	आना		पैसा
८४	काशिराज सुवेदी, केशवराज सरवेदी, श्रीधिराम सुवेदी (विष्णु प्रशाद सुवेदी को ना)	भरतपुर -१८	१६१	नावरुङ्ग	४/घ	१०	३	१	१	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
८५	रन बहादुर दुरा भन्ने रन बहादुर गुरुङ, दान बहादुर दुरा, जस बहादुर दुरा	भानु -६	१५९	कर्लुङ	४/छ	४	३	१३	१	१	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
८६	प्रिय मित्र सुवेदी	चितवन	१६०	नावरुङ्ग	५/क	२८	५	२	१	२	खेत/सिम	-	-	-	-	-	-	
८७	जिवन मित्र सुवेदी	चितवन		नावरुङ्ग	४/घ	११	७	१	२	२	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/घ	४	३	०	३	वारी/सिम
८८	प्रिय मित्र सुवेदी, जिवन मित्र सुवेदी	चितवन		नावरुङ्ग	४/ग	३	२	६	२	१	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-
८९	विष्णु बहादुर थापा	भानु -५		एउटै	नावरुङ्ग	४/ख	१३	१	१०	०	१	खेत/चाहारा	-	-	-	-	-	-
९०	श्री इश्वर शाही सयुक्त को नामा	भानु -५	१५८	नावरुङ्ग	४/ख	१४	२	१२	२	१	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
९१	केसर बहादुर थापा मगर	भानु -५, नावरुङ्ग	१९७	नावरुङ्ग	४/घ	१०	४	११	१	२	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
९२	केश बहादुर थापा	भानु -५, नावरुङ्ग	१९८	नावरुङ्ग	४/ख	१९	०	७	०	३	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	४	२	१०	३	चाहार
				नावरुङ्ग	५/ग	२८	२	८	३	१	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	२३	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	-	-	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	४	२	१०	३	चाहार
				नावरुङ्ग	५/ग	४०	५	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	-	-	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	४	२	१०	३	चाहार
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	४०	५	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	४०	५	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	४०	५	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम
				नावरुङ्ग	४/ख	३३	३	५	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	४०	५	०	०	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२२	१	६	३	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	
				नावरुङ्ग	५/ग	२५	०	९	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	५/ग	५	०	०	०	भिर,पाखी,वार १,सिम
				नावरुङ्ग	५/ग	२६	१६	७	०	१	खेत/दोयम	नावरुङ्ग	४/ख	२	०	३	३	भिर,पाखी,वार १,दोयम

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनीको विवरण			खेत			प्रकार	जग्गाधनीको विवरण			बारी			प्रकार
				गा.वि.स.	बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम	गा.वि.स.	बडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	
९३	वम बहादुर थापा	भानु -६, नावरुङ	२००	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/सीम
९४	कालीमाया मगर	भानु -५, नावरुङ	१९२	नावरुङ	४/घ	१३	७	२	१	०	-	-	-	-	-	-	-
९५	डिल कुमारी परियार	जिता- ७ लमजुङ	१९४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/दोयम
९६	ध्वज बहादुर मगर	भानु -५, नावरुङ	२०७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	सिम/पाखो
९७	नारायण बहादुर थापा	भानु -५, नावरुङ	२०४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	सिम/पाखो
९८	चन्द्र कात् पन्थ	ब्यास -११,	२०९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	पाखो/दोयम
९९	मधुमाया कार्की क्षेत्री भानु मधुकुमारी देवी	भानु -६, नावरुङ	२१०	नावरुङ	५/क	२४	१	३	०	२	-	-	-	-	-	-	-
१००	भक्त बहादुर आले	भानु -६, नावरुङ	२११	नावरुङ	५/क	२५	१	१२	२	१	-	-	-	-	-	-	-
१०१	खिल बहादुर थापा	भानु -६, नावरुङ	२१३	नावरुङ	५/ख	२६	४	१३	२	१	-	-	-	-	-	-	-
१०२	अम्बर बहादुर कार्की	भानु -६, नावरुङ	२१५	नावरुङ	९/ज	२४	६	१	१	३	-	-	-	-	-	-	-
१०३	नेत्र माया श्रेष्ठ	भानु -५, नावरुङ	२१६	नावरुङ	४/ख	३०	१	९	१	०	-	-	-	-	-	-	-
१०४	पदम बहादुर थापा	भानु -५, नावरुङ	२१९	नावरुङ	४/ख	३२	३	५	०	२	-	-	-	-	-	-	-
१०५	कृष्ण बहादुर थापा	भानु -५, नावरुङ	२१८	नावरुङ	५/ग	२७	२	०	२	०	-	-	-	-	-	-	-
१०६	कृष्ण कुमारी थापा, केश कुमारी थापा	भानु -६, नावरुङ	२१४	नावरुङ	४/घ	१२	६	५	२	०	-	-	-	-	-	-	-
१०७	मिठी दाहल्ली	व्यस -२, दमौली	२१७	मैवल	३/भ	१	५	५	१	०	-	-	-	-	-	-	-
१०८	गोपी चन्द्र कार्की	भानु -६, नावरुङ	२२४	नावरुङ	५/ख	२३	४	१४	२	३	-	-	-	-	-	-	-

क्र. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनी को विवरण				खेत				प्रकार	जग्गाधनी को विवरण				वारी				प्रकार					
				गा.वि.सं.	वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.सं.		वडा नं.	क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम	गा.वि.सं.	वडा नं.		क्रि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम
१०९	राम बहादुर गैरे	ब्यास -१२, देउराली	२४९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/अब्बल		
११०	आइतमाया परियार	ब्यास -१, तालघारी कामनपा -१६, कालधारा	२४८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/अब्बल		
१११	सुरेश थापा	कलुङ	२४४	कलुङ	२/क	१५	४	३	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	पाखो/दोयम		
११२	मनदेवी भन्ने सन्तकुमारी आले	भानु -६, स्याउली	२४३	नावरुङ्ग	५/ख	२५	४	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
११३	ख्याम माया थापा मगर	ब्यास -१२, छिर्कन जौवारी	२४०	मैवल	५/ख	३१	१	३	२	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
११४	किस्स बहादुर तमाङ	भानु -६	२५६	मैवल	५/ख	२९	१	१	१	१	०	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	पाखो/सीम		
११५	केशर बहादुर खत्री	भानु -५	२५५	मैवल	५/ख	३	४	०	२	०	२	२	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
११६	अनिष उप्रेती	पोखरा -१९, लामाचौर	२५८	मैवल	५/ख	५	०	१	१	१	०	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
११७	मुम बहादुर थापा	भानु -५, वारिफाट	२७७	मैवल	६/ख	१०	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
११८	पवम बहादुर आले	भानु -५	२६९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/सीम		
११९	माया दुरा	नेटा -५, लम्जुङ	२७४	मैवल	३/ठ	१	५	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
१२०	चन्द्र बहादुर, दुरा बुधमान दुरा, टुक बहादुर दुरा, तिल बहादुर दुरा, विनोद दुरा	भानु -१२	२७३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	वारी/दोयम		
				नावरुङ्ग	९/ज	३४	४	३	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	-		
				नावरुङ्ग	९/ज	३०	१	३	१	३	१	३	३	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	०	वारी/सीम	
				नावरुङ्ग	९/ज	३२	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	०	वारी/दोयम	

क. सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	दर्ता नं.	जग्गाधनीको विवरण			खेत				प्रकार	जग्गाधनीको विवरण			वारी			प्रकार	
				गा.वि.स.	बडा नं.	कि.नं.	रोपनी	आना	पैसा	दाम		गा.वि.स.	बडा नं.	कि.नं.	रोपनी	आना	पैसा		दाम
१२१	रामजी लेहनी	ब्यास -१२, देउराली	२७६	नावरुङ्ग	९/ज	१४	२	५	२	३	धनहर/खेत	-	-	-	-	-	-	-	
१२२	हर्क बहादुर आले मगर	भानु -६	२३८	नावरुङ्ग	९/ज	१६	३	२	३	२	धनहर/खेत	-	-	-	-	-	-	-	
१२३	सुमित्रा थापा	ब्यास -१२, देउराली	२३९	कलुङ	२/क	१३	१	२	१	३	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	
१२४	सिर माया मगर (सयुक्त)	भानु -५, नावरुङ्ग	३०८	-	-	-	-	-	-	-	-	नावरुङ्ग	४/ख	३८	१०	३	१	३	भिर/पाखो वारी/सीम
१२५	चेत बहादुर थापा	ब्यास-१२, देउराली	३०७	कलुङ	२/क	१८	१	८	०	१	खेत/दोयम	कलुङ	२/क	२४	०	३	१	२	वारी/दोयम
१२६	ओम बहादुर थापा	ब्यास-१२, देउराली	३०६	कलुङ	२/क	२१	१	१५	१	१	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-
				कलुङ	२/क	२०	१	८	०	२	खेत/दोयम	कलुङ	२/क	२५	०	३	१	२	वारी/दोयम
					२/क	२२	१	१५	१	०	खेत/दोयम	-	-	-	-	-	-	-	-
				खेतको कूल क्षेत्रफल			४२९	८६२	१५५	१६६.५		वारीको कूल क्षेत्रफल			३७९	७१४	१३०	१२१	

सारंश

- १) निजी नम्बरी जग्गाहरूको संख्या :- १२४
- २) निजी नम्बरी जग्गा (कित्ता अनुसार) को संख्या :- २२६
- ३) निजी नम्बरी जग्गामा रहेका घरहरूको संख्या :- ५
- ४) निजी नम्बरी जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल :-
 क) खेत : ४८५ रोपनी १५ आना ० पैसा २.५ दाम ।
 ख) वारी : ४२६ रोपनी ०२ आना ० पैसा ०१ दाम ।
 जम्मा : ९१२ रोपनी ०१ आना ० पैसा ३.५ दाम
- ५) फिल्ड बुक पेश भएका तर लालपुर्जा नभएका जग्गाहरूको संख्या (कित्ता अनुसार) - ४ वटा ।
 • जम्मा क्षेत्रफल - १९ रोपनी १३ आना ० पैसा ०२ दाम ।
- ६) वडाको सिफारिस मात्र भएका जग्गाहरूको संख्या - २ वटा ।
 • जम्मा क्षेत्रफल - २ रोपनी ० आना ० पैसा ०१ दाम ।
- ७) ऐलानी जग्गामा रहेका घर/टहराहरूको संख्या - ८ वटा ।
- ८) ऐलानी जग्गामा रहेका घर/टहराहरूको क्षेत्रफल - ३ रोपनी ११ आना ।

अनुसूची-६

भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाईने स्तनधारी वन्यजन्तुको विवरण

S.N.	Nepali Name	English Name	Scientific Name	Remarks
1	चितुवा	Common Leopard	<i>Panthera pardus</i>	
2	वन बिरालो	Jungle Cat	<i>Felis chaus</i>	
3	स्याल	Golden Jackle	<i>Canis aureus</i>	
4	फ्याउरो	Indian Fox	<i>Veulpes bengalensis</i>	
5	मलसाप्रो	Yellow Throated Marten	<i>Martes flavigulia</i>	
6	खैरो लोखर्के	Hoary-Bellied Squirrel	<i>Callosciurus pygerythrus</i>	
7	दुम्सी	Indian Porcupine	<i>Hystrix indica</i>	
8	न्याउरीमुसो	Common Mongoose	<i>Herpestes edwardisii</i>	
9	रतुवा मृग	Barking Deer	<i>Muntiacus muntjak</i>	
10	खरायो	Rufous Tailed Hare	<i>Lepus nigricollis</i>	
11	रातो बादर	Rhesus Macaque	<i>Macaca mulatta</i>	
12	लंगुर बादर	Comman Langur	<i>Presbytes entellus</i>	
13	चमेरो	Fruit Bat	<i>Rousettus spp</i>	

अनुसूची-७

भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाइएका चराहरुको विवरण

SN	Common Name	Order	Family	Genus	Species
1	Mountain Hawk Eagle	Accipitriformes	Accipitridae	Nisaetus	nipalensis
2	Egyption Vulture	Accipitriformes	Accipitridae	Neophron	percnopterus
3	Himalayan Vulture	Accipitriformes	Accipitridae	Gyps	himalayensis
4	Black Kite	Accipitriformes	Accipitridae	Milvus	migrans
5	Booted Eagle	Accipitriformes	Accipitridae	Hieraetus	pennatus
6	Creasted Serpent Eagle	Accipitriformes	Accipitridae	Spilornis	cheela
7	Himalayan Buzzard	Accipitriformes	Accipitridae	Buteo	burmanicus
8	Himalayan Swiftlet	Apodiformes	Apodidae	Aerodarnus	brevirostris
9	Large Tailed Nightjar	Caprimulgiformes	Caprimulgidae	Caprimulgus	macrurus
10	Oriental Turtle Dove	Columbiformes	Columbidae	Streptopelia	orientalis
11	Spotted Dove	Columbiformes	Columbidae	Spilopelia	chinensis
12	White-throated Kingfisher	Coraciiformes	Alcedinidae	Halcyon	smyrnensis
13	Indian Roller	Coraciiformes	Coraciidae	Coracias	benghalensis
14	Dollar Bird	Coraciiformes	Coraciidae	Eurystomus	orientalis
15	Blue-bearded Bee-eater	Coraciiformes	Meropidae	Nyctyornis	athertoni
16	Chestnut-headed Bee-eater	Coraciiformes	Meropidae	Merops	leschenaultii
17	Green Bee-eater	Coraciiformes	Meropidae	Merops	orientalis
18	Greater Coucal	Cuculiformes	Cuculidae	Cetropus	sinensis
19	Green-billed Malkoha	Cuculiformes	Cuculidae	Phaenicophaeus	tristis
20	Sirkeer Malkoha	Cuculiformes	Cuculidae	Taccocua	leschenaultii
21	Common Hawk Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Hierococcyx	varius
22	Eurasian Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Cuculus	canorus
23	Lesser Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Cuculus	poliocephalus
24	Grey bellied Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Cacomantis	passerinus
25	Plaintive Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Cacomantis	merulinus
26	Asian Koel	Cuculiformes	Cuculidae	Eudynamys	scolopaceus
27	Common Kestrel	Falconiformes	Falconidae	Falco	tinnunculus
28	Eurasian Hobby	Falconiformes	Falconidae	Falco	subbuteo
29	Collared Falconet	Falconiformes	Falconidae	Microhierax	caerulescens
30	Black Francolin	Galliformes	Phasianidae	Francolinus	francolinus
31	Hill Partige	Galliformes	Phasianidae	Arborophila	torqueola
32	Thick-billed Warbler	Passeriformes	Acrocephalidae	Iduna	aedon
33	Oriental Skylark	Passeriformes	Alaudidae	Alauda	gulgula
34	Scarlet Minivet	Passeriformes	Campephagidae	Pericrocotus	speciosus
35	Large Cuckoo Shrike	Passeriformes	Campephagidae	Coracina	macei
36	Black-winged Cuckoo Shrike	Passeriformes	Campephagidae	Coracina	melaschistos

SN	Common Name	Order	Family	Genus	Species
37	Aberrant Bush Warbler	Passeriformes	Cettiidae	Horornis	flavolivaceus
38	Grey-sided Bush Warbler	Passeriformes	Cettiidae	Cettia	brunnifrons
39	Grey-bellied Tesia	Passeriformes	Cettiidae	Tesia	cyaniventer
40	Common Tailorbird	Passeriformes	Cisticolidae	Orthotomus	sutorius
41	Grey-breasted Prinia	Passeriformes	Cisticolidae	Prinia	hodgsonii
42	Rufous Treepie	Passeriformes	Corvidae	Dendrocitta	vagabunda
43	Grey Treepie	Passeriformes	Corvidae	Dendrocitta	formosae
44	Red-billed Blue Magpie	Passeriformes	Corvidae	Urocissa	erythroryncha
45	Common Green Magpie	Passeriformes	Corvidae	Cissa	chinensis
46	Large-billed Crow	Passeriformes	Corvidae	Corvus	macrorhynchus
47	Fire-breasted Flowerpecker	Passeriformes	Dicaeidae	Dicaeum	ignipectus
48	Black Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	macrocerus
49	Lesser Racket-tailed Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	remifer
50	Bronzed Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	aeneus
51	Spangled Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	barcteatus
52	Greater Racket-tailed Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	paradiseus
53	White-bellied Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	caerulescens
54	White-rumped Munia	Passeriformes	Estrildidae	Lonchura	striata
55	Long-tailed Broadbilled	Passeriformes	Eurylaimidae	Psarisomus	dalhousiae
56	Long-tailed Shrike	Passeriformes	Laniidae	Lanius	schach
57	Brown Shrike	Passeriformes	Laniidae	Lanius	cristatus
58	Grey-backed Shrike	Passeriformes	Laniidae	Lanius	tephronotus
59	Jungle Babbler	Passeriformes	Leiothrichidae	Argya	striata
60	Chestnut-crowned Laughingthrush	Passeriformes	Leiothrichidae	Trochalopteron	erythrocephalum
61	Spiny Babbler	Passeriformes	Leiothrichidae	Turdoides	nipalensis
62	White-crested Laughingthrush	Passeriformes	Leiothrichidae	Garrulax	leucolophus
63	Red-billed Leiothrix	Passeriformes	Leiothrichidae	Leiothrix	lutea
64	Asian Paradise Flycatcher	Passeriformes	Monarchidae	Terpsiphone	paradisi
65	Olive-backed Pipit	Passeriformes	Motacillidae	Anthus	hodgsoni
66	Grey Wagtail	Passeriformes	Motacillidae	Motacilla	cinerea
67	White Wagtail	Passeriformes	Motacillidae	Motacilla	alba
68	Oriental Magpie Robin	Passeriformes	Muscicapidae	Copsychus	sularis
69	Rufous-bellied Niltava	Passeriformes	Muscicapidae	Niltava	sundara
70	Small Niltava	Passeriformes	Muscicapidae	Niltava	macgrigoriae
71	Slaty Blue Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Ficedula	tricolor
72	Taiga Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Ficedula	albicilla
73	Verditer Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Eumyias	thalassinus
74	Rufous-gorgeted Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Ficedula	strophitata

SN	Common Name	Order	Family	Genus	Species
75	Blue-fronted Redstart	Passeriformes	Muscicapidae	Phoenicurus	frontalis
76	Plumbeous Water Redstart	Passeriformes	Muscicapidae	Rhyacornis	fuliginosa
77	Blue Rock Thrush	Passeriformes	Muscicapidae	Monticola	solitarius
78	Chestnut-bellied Rock Thrush	Passeriformes	Muscicapidae	Monticola	rufiventris
79	Grey Bushchat	Passeriformes	Muscicapidae	Saxicola	ferreus
80	Pied Bushchat	Passeriformes	Muscicapidae	Saxicola	caprata
81	Common Stonechat	Passeriformes	Muscicapidae	Saxicola	torquata
82	Pale Blue Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Cyornis	unicolor
83	Bluethroat	Passeriformes	Muscicapidae	Luscinia	svecica
84	Siberian Rubythroat	Passeriformes	Muscicapidae	Luscinia	calliope
85	Blue Whistling Thrush	Passeriformes	Muscicapidae	Myophonus	caeruleus
86	Slaty-backed Forktail	Passeriformes	Muscicapidae	Enicurus	schistaceus
87	Spotted Forktail	Passeriformes	Muscicapidae	Enicurus	maculatus
88	Black-backed Forktail	Passeriformes	Muscicapidae	Enicurus	immaculatus
89	Purple Sunbird	Passeriformes	Nectariniidae	Cinnyris	asiaticus
90	Crimson Sunbird	Passeriformes	Nectariniidae	Aethopyga	siparaja
91	Maroon Oriole	Passeriformes	Oriolidae	Oriolus	traillii
92	Black-lored Tit	Passeriformes	Paridae	Machlolophus	xanthogenys
93	Great Tit	Passeriformes	Paridae	Parus	major
94	House Sparrow	Passeriformes	Passeridae	Passer	domesticus
95	Eurasian Tree Sparrow	Passeriformes	Passeridae	Passer	montanus
96	Hume's Leaf Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	humei
97	Grey-hooded Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	xanthoschistos
98	Chestnut-crowned Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	castaniceps
99	Buff-barred Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	pulcher
100	Ashy-throated Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	muculipennis
101	Greenish Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Phylloscopus	trochiloides
102	Whistler's Warbler	Passeriformes	Phylloscopidae	Seicercus	whistleri
103	Black-crested Bulbul	Passeriformes	Pycnonotidae	Pycnonotus	melanicterus
104	Red-vented Bulbul	Passeriformes	Pycnonotidae	Pycnonotus	cafer
105	Himalayan Bulbul	Passeriformes	Pycnonotidae	Pycnonotus	leucogenys
106	Ashy Bulbul	Passeriformes	Pycnonotidae	Hemixos	flavala
107	Black Bulbul	Passeriformes	Pycnonotidae	Hypsipetes	leucocephalus
108	White-throated Fantail	Passeriformes	Rhipiduridae	Rhipidura	hypoxantha
109	Chestnut-bellied Nuthatch	Passeriformes	Sittidae	Sitta	cinnamoventrtris
110	Velvet-fronted Nuthatch	Passeriformes	Sittidae	Sitta	frontalis
111	White-tailed Nuthatch	Passeriformes	Sittidae	Sitta	himalayensis
112	Grey-headed Canary Flycatcher	Passeriformes	Stenostiridae	Culicicapa	ceylonensis

SN	Common Name	Order	Family	Genus	Species
113	Yellow-bellied Fantail	Passeriformes	Stenostiridae	Chelidorhynx	hypoxantha
114	Common Myna	Passeriformes	Sturnidae	Acridotheres	tristis
115	Jungle Myna	Passeriformes	Sturnidae	Acridotheres	fuscus
116	Barn Swallow	Passeriformes	Hirundinidae	Hirundo	rustica
117	Black-chinned Babbler	Passeriformes	Timaliidae	Cyanoderma	pyrrhops
118	Rusty-cheeked Scimitar Babbler	Passeriformes	Timaliidae	Pomatorhinus	erythrogeus
119	Streak-breasted Scimitar Babbler	Passeriformes	Timaliidae	Pomatorhinus	ruficollis
120	Black-throated Thrush	Passeriformes	Turdidae	Turdus	atrogularis
121	Pied Thrush	Passeriformes	Turdidae	Geokichla	wardii
122	White-bellied Erpornis	Passeriformes	Vireonidae	Erpornis	zantholeuca
123	Oriental White-eye	Passeriformes	Zosteropidae	Zosterops	palpebrosus
124	Indian Pond Heron	Pelecaniformes	Ardeidae	Ardeola	grayii
125	Little Egret	Pelecaniformes	Ardeidae	Egretta	garzetta
126	Lineated Barbet	Piciformes	Megalaimidae	Megalaima	lineata
127	Blue-throated Barbet	Piciformes	Megalaimidae	Megalaima	asiatica
128	Great Barbet	Piciformes	Megalaimidae	Psilopogon	virens
129	Grey-headed Woodpecker	Piciformes	Picidae	Picus	canus
130	Lesser Yellownappe	Piciformes	Picidae	Picus	chlorolophus
131	Fluvous-breasted Woodpecker	Piciformes	Picidae	Dendrocopos	macei
132	Grey-capped Pygmy Woodpecker	Piciformes	Picidae	Dendrocopos	canicapillus
133	Greater Yellownappe	Piciformes	Picidae	Chrysophlegma	flavinucha
134	Himalayan Goldenback	Piciformes	Picidae	Dinopium	shorii
135	Rose-ringed Parakeet	Psittaciformes	Psittaculidae	Psittacula	krameri
136	Asian Barred Owlet	Strugiformes	Strigidae	Glaucidium	cuculoides
137	Collared Owlet	Strugiformes	Strigidae	Glaucidium	brodiei
138	Jungle Owlet	Strugiformes	Strigidae	Glaucidium	radiatum
139	Spotted Owlet	Strugiformes	Strigidae	Athene	brama
140	Brown Wood Owl	Strugiformes	Strigidae	Strix	leptogrammica
141	Ashy Drongo	Passeriformes	Dicruridae	Dicrurus	Leucophaeus
142	Ashy Woodswallow	Passeriformes	Artamidae	Artamus	Fuscus
143	Bar-winged Flycatcher-Shrike	Passeriformes	Vangidae	Hemipus	Picatus
144	Besra	Accipitriformes	Accipitridae	Accipiter	Virgatus
145	Black Baza	Accipitriformes	Accipitridae	Aviceda	Leuphptes
146	Black Redstart	Passeriformes	Muscicapidae	Phoenicurus	Ochruros
147	Black-naped Woodpecker	Piciformes	Picidae	Picus	Guerini
148	Blue-throated Blue-Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Cyornis	Rubeculoides
149	Bonelli's Eagle	Accipitriformes	Accipitridae	Aquila	Fasciata

SN	Common Name	Order	Family	Genus	Species
150	Brown Boobook	Strigiformes	Strigidae	Ninox	Scutulata
151	Cattle Egret	Pelecaniformes	Ardeidae	Bubulcus	Ibis
152	Chestnut-tailed Starling	Passeriformes	Sturnidae	Sturnia	Malabarica
153	Common Iora	Passeriformes	Aegithinidae	Aegithina	Tiphia
154	Dark-sided Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Muscicapa	Sibirica
155	Greater Flameback	Piciformes	Picidae	Chrysocolaptes	Guttacristatus
156	Green-backed Tit	Passeriformes	Paridae	Parus	Monticolus
157	House Swift	Apodiformes	Apodidae	Apus	Nipalensis
158	Indian Cuckoo	Cuculiformes	Cuculidae	Cuculus	Micropterus
159	Indian Cuckooshrike	Passeriformes	Campephagidae	Coracina	Macei
160	Indian Golden Oriole	Passeriformes	Oriolidae	Oriolus	Kundoo
161	Kalij Pheasant	Galliformes	Phasianidae	Lophura	Leucomelanos
162	Long-tailed Minivet	Passeriformes	Campephagidae	Pericrotus	Ethologus
163	Orange-bellied Leafbird	Passeriformes	Chloropseidae	Chloropsis	Hardwickii
164	Orange-headed Thrush	Passeriformes	Turdidae	Geokichla	Citrina
165	Oriental Scops Owl	Strigiformes	Strigidae	Otus	Sunia
166	Pale-footed Bush Warbler	Passeriformes	Cettiidae	Urosphena	Pallidipes
167	Peregrine Falcon	Falconiformes	Falconidae	Falco	Peregrinus
168	Pin-striped Tit Babbler	Passeriformes	Timaliidae	Mixornis	Gularis
169	Puff-throated Babbler	Passeriformes	Pallorneidae	Pellorneum	Ruficeps
170	Red Jungle Fowl	Galliformes	Phasianidae	Gallus	Gallus
171	Red Wattled Lapwing	Charadriiformes	Charadriidae	Vanellus	Indicus
172	Red-rumped Swallow	Passeriformes	Mirundinidae	Cecropis	Daurica
173	Red-throated Flycatcher	Passeriformes	Muscicapidae	Ficedula	Parva
174	Rufous Woodpecker	Piciformes	Picidae	Micropternus	Brachyurus
175	Scaly Thrush	Passeriformes	Turdidae	Zoothera	Dayma
176	Shikra	Accipitriformes	Accipitridae	Accipiter	Badius
177	Slaty-headed Parakeet	Psittaciformes	Psittaculidae	Psittacula	Himalayana
178	Steppe Eagle	Accipitriformes	Accipitridae	Aquila	Nipalensis
179	Streak-throated Woodpecker	Piciformes	Piciformes	Picus	Xanthopygus
180	Striated Prinia	Passeriformes	Passeriformes	Prinia	Crinigera
181	Tickell's Leaf Warbler	Passeriformes	Passeriformes	Phylloscopus	Affinis
182	Wedge-tailed Green Pigeon	Columbiformes	Columbiformes	Treron	Sphenurus
183	White-breasted Waterhen	Gruiformes	Gruiformes	Amaurornis	Phoenicurus
184	White-browed Scimitar Babbler	Passeriformes	Passeriformes	Pomatorhinus	Schisticeps
185	White-rumped shama	Passeriformes	Passeriformes	Copsychus	Malabaricus

अनुसूची-८

भानुभक्त प्राणी उद्यानमा पाइने उभयचर र सरिसृप जीवको विवरण

SN	Common Name	Genus	Species	Remark
1	Stripped Keelback Snake	Amphiesma	stolatum	
2	Common Wolf Snake	Lycodon	aulicus	
3	Copper-headed Trinket	Coelognathus	radiates	
4	Common Rat Snake	Ptyas	mucosa	
5	Checkered Keelback	Fowlea	piscator	
6	Common Garden Lizard	Calotes	versicolor	
7	Common Indian Monitor Lizard	Varanus	bengalensis	
8	Bronze Grass Skink	Eutopis	macularia	
9	Common House Gecko	Hemidactylus	frenatus	
10	Skittering Frog	Euphlyctis	cyanophlyctis	
11	Maskey's Burrowing Frog	Sphaerotheca	maskeyi	
12	Cricket Frog	Zakerana	nepalensis	
13	Common Asian Toad	Duttaphrynus	melanostictus	
14	Species 1	Mycropyla	Not Identified	Two different individuals of juvenile stage but different morphology
15	Species 2	Not Identified	Not Identified	

अनुसूची-९

भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालयका कार्यालय प्रमुखहरुको विवरण

क्र.सं.	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	देखि	सम्म
१	श्री लोकेन्द्र अधिकारी	निमित्त कार्यालय प्रमुख	२०७४/९/३०	२०७५/८/५
२	श्री वीरेन्द्र प्रसाद कँडेल	निमित्त कार्यालय प्रमुख	२०७५/८/९	२०७६/३/३१
३	श्री वीरेन्द्र प्रसाद कँडेल	संरक्षण अधिकृत	२०७६/४/१	२०७७/२/२१
४	श्री रुपक महर्जन	संरक्षण अधिकृत	२०७७/३/५	२०७८/७/१२
५	श्री भोज राज पन्थ	संरक्षण अधिकृत	२०७८/७/१७	हालसम्म

प्रकाशक :

भानुभक्त प्राणी उद्यान कार्यालय

छिर्कन, तनहुँ

फोन नं. ९८५६०६६६२०, ९८५६०२२२४७

इमेल: zoologicalgardenbhanu2018@gmail.com

वेबसाइट: www.bhanubhaktazoologicalgarden.gov.np